

**Votaziun dal pievel dals
14 da zercladur 2015
Explicaziuns dal Cussegl federal**

- 1 Conclus federal davart la midada da l'artitgel consti-tuziunal concernent la medischina da reproducziun e la tecnologia da gens sin il sectur uman (diagnostica da preimplantaziun)**
- 2 Iniziativa dal pievel «Iniziativa davart ils stipendis»**
- 3 Iniziativa dal pievel «Far pajar taglias sin iertas da milliuns per financiar nossa AVS (Refurma da la taglia sin l'ierta)»**
- 4 Midada da la Lescha federala davart radio e televisiun (LRTV)**

Davart quai vegni votà

Conclus federal davart la midada da l'artitgel costituziunal concernent la medischna da reproducziun e la tecnologia da gens sin il sector uman

**Emprim
project**

Tras la midada da l'artitgel costituziunal vegn stgaffida la premissa per che tscherts pèrs possian far diever cun schanzas da success da la diagnostica da preimplantaziun, vul dir da l'analisa genetica d'embrios, avant che quels vegnan implantads en la madra da la mamma.

Infurmaziuns davart quest project

paginas 4–13

Text da votaziun

pagina 9

«Iniziativa davart ils stipendis»

**Segund
project**

Questa iniziativa dal pievel pretenda che betg pli ils chantuns, mabain da nov la Confederaziun saja cumpetenta per stipendis en il sector da la furmaziun superiura. Tgi che studegia en ina scola auta u fa ina furmaziun professiunala superiura, duai survegnir stipendis tenor criteris unitars che valan en tut la Svizra, e quests stipendis duain garantir in standard da viver minimal.

Infurmaziuns davart quest project

paginas 14–23

Text da votaziun

paginas 19–20

«Far pajar taglias sin iertas da milliuns per finanziair nossa AVS (Refurma da la taglia sin l'ierta)»

**Terz
project**

Questa iniziativa vul introducir ina taglia naziunala sin l'ierta e sin donaziuns. La tariffa da taglia per iertas e per donaziuns duai importar 20 pertschient, ma ils emprims 2 milliuns francs da l'ierta u da la donaziun duain esser deliberads da la taglia. Dus terzs dal retgav duain ir a l'AVS, in terz als chantuns.

Infurmaziuns davart quest project

paginas 24–33

Text da votaziun

paginas 28–30

Midada da la Lescha federala davart radio e televisiun (LRTV)

La midada da la Lescha federala davart radio e televisiun (LRTV) vul remplazzar la taxa da recepziun, che vegn incas-sada oz tenor apparat, tras ina taxa generala. Sco fin ussa va il retgav a favur da la SSR ed a favur d'emetturs locals da radio e televisiun.

Infurmaziuns davart quest project
Text da votaziun

paginas 34–61
paginas 44–61

Conclus federal davart la midada da l'artitgel costituziunal concernent la medischina da reproducziun e la tecnologia da gens sin il sector uman

La dumonda da votaziun è:

Vulais Vus acceptar il Conclus federal dals 12 da december 2014 davart la midada da l'**artitgel costituziunal concernent la medischina da reproducziun e la tecnologia da gens sin il sector uman?**

Il Cussegl federal ed il parlament recumondan d'acceptar la midada da l'artitgel costituziunal.

Il Cussegl naziunal ha acceptà il project cun 160 cunter 31 vuschs e 4 abstenziuns, il Cussegl dals chantuns cun 34 cunter 8 vuschs e 3 abstenziuns.

Il pli impurtant en furma concisa

Sche pèrs na pon survegnir nagins uffants sin via natirala u han grevas malsognas ereditaras, dastgan las medias ed ils medis fructifitgar artificialmain las cellas d'ov da la mamma. Tenor la Lescha vertenta davart la medischina da reproducziun na dastgan ils embryos, ch'èn vegnids generads uschia, dentant betg vegnir suttamess ad in'analisa genetica, avant ch'els vegnan implantads en la madra. Da nov duai questa analisa, la diagnostica da preimplantaziun (DPI), esser permissa per ils pèrs numnads.

Situaziun da partenza

Per ch'ina DPI possia vegnir fatga cun schanzas da success, sto vegnir adattà l'artitgel costituziunal davart la medischina da reproducziun. Tenor l'artitgel vertent dastgan vegnir svilupads mo paucs embryos – memia paucs per pudair far ina DPI en moda curvegna.

Davart tge vegni votà?

Il Cussegl federal ed il parlament recumondan d'acceptar quest project. En Svizra duain pèrs cun grevas malsognas ereditaras pudair survegnir uffants che n'èn betg pertutgads da questa malsogna. Plinavant duain pèrs che na pon survegnir nagins uffants sin via natirala avair dapli schanzas da survegnir agens uffants.

Puntg da vista dal
Cussegl federal e
dal parlament

Quest project concerna la midada da l'artitgel 119 da la *Constituziun federala*. La midada stgaffescha la premissa per che la diagnostica da preimplantaziun (DPI) possia vegnir fatga cun schanzas da success. En la *Lescha davart la medischina da reproducziun* vegn precisada l'applicaziun da la DPI. Il parlament ha gia concludì la midada da questa lescha. La midada da la lescha vegn publicada en il Fegl uffizial federal, uschespert ch'il nov artitgel costituziunal entra en vigur. Cunter la midada da la lescha poi vegnir fatg in referendum. Sch'il referendum reussescha, po il pievel votar davart la midada da la Lescha davart la medischina da reproducziun. Pir la lescha midada permetess ina DPI a pèrs che han grevas malsognas ereditaras u che na pon survegnir nagins uffants sin via natirala. Per tut ils auters pèrs e per ulteriuras applicaziuns – saja quai per eruir la schlattaina u tschertas characteristics dal corp – è la DPI scumandada.

Il project da votaziun en detagl

En Svizra naschan mintga onn circa 80 000 uffants. Circa 2000 dad els èn vegnids schendrats tras ina fructificaziun artificziala¹. Questas uschenumnadas fertilisaziuns in vitro dastgan vegnir applitgadas da las medias e dals medis mo sch'ìls pèrs na pon survegnir nagins uffants sin via natirala u han grevas malsognas ereditaras. Quests tractaments na tutgan betg tar las prestaziuns obligatoricas da la cassa da malsauns.

Medischina da
reproducziun

En Svizra èsi oz scumandà da suttametter ils embryos, ch'èn vegnids generads tras ina fructificaziun artificziala, ad in'analisi genetica (diagnostica da preimplantaziun DPI). Perquai van blers pèrs a l'exteriur – per exempel en Spagna, en ils Pajais Bass u en Belgia – per laschar far là ina DPI.

L'analisi genetica
d'embrios è oz
scumandada

Tenor la Lescha davart la medischina² da reproducziun vulan il Cussegl federal ed il parlament permetter la DPI mo en dus cas: Per l'ina tar pèrs che han grevas malsognas ereditaras. Cun agid da la DPI pon embryos, che n'han nagins defects genetics correspundents, vegnir selecziunads ed implantads en la madra da la mamma. Uschia pon ins impedir ch'er l'uffant haja la malsogna ereditara da ses geniturs. Per l'autra duai la DPI pudair vegnir fatga en l'avegnir er tar pèrs che na pon survegnir nagins uffants sin via natirala. Tar els pudessan uschia vegnir selecziunads embryos che paran d'avair bunas schanzas da sa sviluppar. La finamira è quella ch'i na dettia sche pussaivel naginas cumplacaziuns durant la gravidanza e che la mamma na perdia betg l'uffant.

Excluder malsognas
ereditaras ed
aumentar las
schanzas da success

¹ www.bfs.admin.ch > Themen > 14 Gesundheit > Fortpflanzung, Gesundheit der Neugeborenen > Daten, Indikatoren.

² www.parlament.ch > Sessionen > Schlussabstimmungstexte > Archiv > 2014 IV > Präimplantationsdiagnostik. Änderung der Bundesverfassung und des Fortpflanzungsmedizingesetzes.

Tras la midada costituziunala vegn stgaffida la premissa per che la DPI possa vegnir fatga cun schanzas da success tar quests pèrs. Per ina fructificaziun artificizala na dastgan betg vegnir sviluppads oz dapli embryos che quai ch'i pon vegnir implantads immediatamain a la mamma. En l'avegnir dastgassan quai esser tants, sco ch'i dovra per in tractament convegnent. Plinavant dastgassan embryos betg duvrads vegnir schelentads en vista ad in eventual tractament posteriur.

Premissa per far ina
DPI cun schanzas da
success

La Constituziun scumonda vinavant da selecziunar sistemamain embryos sin fundament da lur schlattaina u d'autras caracteristicas dal corp u da producir uschenumnads «pops salvaders» che fissan adattads sco donaturs da cellas da basa per in fragliun fitg malsaun.

Nagina selecziun tenor
schlattaina u tenor
autras caracteristicas

Oz pon vegnir fatgs tests davart malsognas ereditaras da l'embrio pir durant la gravidanza en il rom d'analisi prenatalas. Ils pèrs pertutgads èn savens confruntads cun la greva decisiun, sch'els duain interromper la gravidanza u betg. Grazia a la DPI pon vegnir implantads embryos che n'han nagins indizis da la malsogna ereditara dals geniturs, uschia ch'ils geniturs na ston betg prender pli tard questa greva decisiun.

Analisis impurtantas
pon vegnir fatgas
pli baud

Oz ston tut ils embryos che vegnan generads en il rom d'in tractament medicinal, vegnir implantads immediatamain en la madra da la mamma. Tras la midada costituziunala fissi pussaivel en l'avegnir da tscherner e d'implantar mo pli in embrio per tractament. Tras la nova regulaziun pudess

Damain ristgas per
mamas ed uffants

vegnir reduci il dumber da gravidanzas da plurellins. Uschia vegnissan er reducidas las ristgas per la sanadad da las mammas e dals uffants.

Sche la midada costituziunala proponida vegniss refusada, restassan en vigur tant l'artitgel 119 vertent da la Constituziun federala sco er la Lescha vertenta davart la medischina da reproducziun. Quai vuless dir che la diagnostica da preimplantaziun fiss er vinavant scumandada en Svizra.

Tge capita en cas
d'in «na»?

Text da votaziun

Conclus federal davart la midada da l'artitgel costituzional concernent la medischina da reproducziun e la tecnologia da gens sin il sector uman

dals 12 da december 2014

*L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,
sunter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 7 da zercladur 2013¹,
concluda:*

I

La Constituziun federala² vegn midada sco suonda:

Art. 119 al. 2 lit. c

² La Confederaziun decretescha prescripziuns davart il tractament da schermenza e dal patrimoni genetic da l'uman. Ella procura per la protecziun da la dignitad dals umans, da la persunalitad e da la famiglia ed observa particularmain ils suandants principis:

- c. Las proceduras da reproducziun cun agid da la medischina dastgan be vegnir applitgadas, sche la sterilitad u il privel dal transferiment d'ina greva mal-sogna na po betg vegnir eliminà autramain, dentant betg per obtegnair tshertas qualitats tar l'uffant u per far perscrutaziuns; la fructificaziun da cellas d'ov umanas ordaifer il corp da la dunna è permessa be sut las cundi-zions fixadas da la lescha; ordaifer il corp da la dunna dastg'ins sviluppar mo tantas cellas d'ov umanas ad embryos sco quai ch'ins dovra per la repro-ducziun cun agid da la medischina.

II

Quest conclus vegn suttamess a la votaziun dal pievel e dals chantuns.

¹ Fegl uffizial federal 2013 5853

² CS 101

Las tractativas en il parlament

La midada da l'artitgel 119 da la Constituziun federala e la revisiun da la Lescha davart la medischna da reproducziun è vegnidas tractadas a medem temp en il parlament.

Tar la *midada constituziunala* hai dà duas posiziuns da minoritad: In'emprima grupp da parlamentarias e parlamentararis ha refusà la midada da la Constituziun federala, perquai ch'ella è da princip cunter l'admissiun da la diagnostica da preimplantaziun (DPI). Ella ha menziunà en spezial il privel d'abus e las consequenzas negativas imprevisiblas da la DPI per ils umans cun impediments.

Ina segunda minoritad vuleva ch'er la produenziun d'uschenumnads «pops salvaders» vegnia admissa en il rom da la DPI. En quest cas vegn l'embrio seleziunà uschia, che l'uffant po esser pli tard donatur da cellas da basa per in fragliun malsaun. La maioritad percenter ha argumentà ch'i saja bain chapaivel ch'ìls geniturs veglian far tut per salvar in uffant malsaun, che quest proceder promovia percenter ina seleziun d'embrios en ina furma betg acceptabla ed instrumentalischia ils uffants. Las propostas da las duas minoritads èn vegnidas refusadas en tuttas duas chombras.

En la discussiun davart las midadas da la *Lescha davart la medischna da reproducziun* è ina minoritad dal parlament stada da l'avis da permetter la DPI mo a pèrs cun grevas ristgas geneticas. Sche la DPI vegnia permessa per autras applicaziuns, fullia quai la via per ina seleziun betg acceptabla d'embrios e per ina discriminaziun d'umans cun impediments. La maioritad ha dentant approvà l'extensiun da la lescha cun l'intent d'augmentar la probabilitad da survegnir in agen uffant per pèrs che na survegnan betg uffants sin via natirala. Er pervia da la determinaziun d'in dumber maximal d'embrios che dastgan vegnir sviuppads en mintga ciclus da tractament hai dà grondas discussiuns en

il parlament. Ina minoritad vuleva abolir, en concordanza cun la pratica internaziunala, dal tuttatafag la limita superiura per tut las proceduras da fertilisaziun in vitro. In'otra minoritad vuleva mantegnair in dumber maximal da trais embrios per proceduras da fertilisaziun in vitro senza DPI e permetter da generar otg embrios mo per proceduras da fertilisaziun in vitro cun DPI. La maioritad ha la finala decidì ch'i dastgian vegnir generads fin a dusesch embrios tar tut las fertilisaziuns in vitro, cun u senza DPI.

Plinavant ha il parlament concludì da suttametter l'emprim la midada costituziunala a la votaziun dal pievel e dals chantuns. Sche la midada costituziunala entra en vigur, vegn publitgada la lescha, e quella è lura suttamessa al referendum.

Ilis arguments dal Cussegl federal

Pèrs che han ina greva malsogna ereditara duain pudair survegnir uffants che n'èn betg pertutgads da questa greva malsogna. Ils embryos duain perquai vegnir suttamess ad in'analisa genetica, avant ch'els vegnan implantads en la madra da la mamma. Medemamain duai la diagnostica da preimplantaziun (DPI) vegnir admissa per pèrs che na pon survegnir nagins uffants sin via natirala. Tras la midada costituziunala stgaffeschan il Cussegl federal ed il parlament las premissas respectivas. Il Cussegl federal sustegna il project en spezial per ils suandants motivs:

Oz desistan pèrs che han ina greva malsogna ereditara savens da realisar lur giavisch da survegnir uffants. Els na vulan betg ristgar da transmitir lur predisposiziun a lur uffants. Cun acceptar la midada costituziunala vegn stgaffida la premissa per pudair minimar fermamain questa ristga cun agid da las metodas da la DPI. Plinavant po la DPI er gidar blers pèrs a realisar lur giavisch da survegnir uffants, sch'els na pon survegnir nagins uffants sin via natirala.

Survegnir uffants
malgrà premissas
difficilas

Tras la midada costituziunala vulan il Cussegl federal ed il parlament preservar quests pèrs da stuair prender decisiuns zunt difficilas. Avant che l'embrio vegn implantà, pon ils pèrs laschar analizar, sche l'embrio ha ina greva malsogna ereditara. Uschia vegn reducida la ristga ch'indizis d'ina greva malsogna da l'uffant vegnan constatads pir durant la gravidanza. Quests pèrs vegnan preservads da la greva decisiun, sch'els duain interromper la gravidanza u betg sin fundament dal resultat d'in test. Plinavant gida la nova disposiziun a reducir il dumber da gravidanzas da plurellins e las ristgas respectivas, quai che protegia da sia vart la sanadad da la mamma e da l'uffant.

Preservar ils geniturs
da decisiuns difficilas

La diagnostica da preimplantaziun è ina procedura medicinale che vegn applitgada e ch'è sa cumprovada dapi passa 20 onns. En blers pajais europeics è ella permessa. Pèrs svizzers van perquai savens a l'exteriur per sa suttametter ad in tal tractament. Il Cussegl federal ed il parlament vulan dentant dar a tut ils pèrs che han ina malsogna ereditara u che na pon survegnir nagins uffants sin via natirala, la pussaivladad da laschar far quest tractament en Svizra.

Evitar in turissem da DPI

La producziun artificiala d'embrios umans e lur tractament èn colliads cun grevas dumondas eticas e moralas. Er il Cussegl federal ed il parlament han discutà intensivamain davart quest tema. Suenter avair considerà tut ils arguments èn els vegnids a la conclusiun da permetter la diagnostica da preimplantaziun per ils pèrs numnads. I resta dentant scumandà da selecziunar embrios sin fundament da lur schlattaina u d'au-tras caracteristicas dal corp u perquai ch'els fissan adattads sco donaturs da cellas da basa per fragliuns malsauns. Plinavànt vegn prescrit in dumber maximal d'embrios che dastgan vegnir sviluppads en mintga ciclus da tractament. Ord vista dal Cussegl federal vegn uschia respectada la dignitad umana sco er garantida la protecziun dals embrios.

Respectar la dignitad umana e garantir la protecziun dals embrios

Per tut quests motifs recumondan il Cussegl federal ed il parlament d'acceptar la midada da l'artitgel costituziunal concernent la medischina da reproducziun e la tecnologia da gens sin il sector uman.

Iniziativa dal pievel «Iniziativa davart ils stipendis»

La dumonda da votaziun è:

Vulais Vus acceptar l'iniziativa dal pievel «**Iniziativa davart ils stipendis**»?

Il Cussegl federal ed il parlament recumondan da refusar l'iniziativa.

Il Cussegl naziunal ha refusà l'iniziativa cun 135 cunter 58 vuschs e 2 abstenziuns, il Cussegl dals chantuns cun 32 cunter 12 vuschs ed 1 abstenziun.

Il pli impurtant en furma concisa

Persunas en scolaziun pon dumandar en Svizra stipendis u emprests per studis. Per conceder talas contribuziuns da scolaziun èn cumpetents ils chantuns, cun la consequenza che la concessiun e l'atezza da las contribuziuns da scolaziun èn divergiadas en il passà da chantun a chantun. L'iniziativa vul midar quai. Er ils chantuns han realisà quest problem ed han gia fixà criteris minimalis cuminaivels per la concessiun e l'atezza da las contribuziuns da scolaziun.

Situaziun da partenza

L'iniziativa dal pievel pretenda che la Confederaziun procura en l'avegnir per contribuziuns da scolaziun unitaras per studentas e students da scolas autas e per persunas che fan ina furmaziun professiunala superiura. Ella duai fixar tgi che survegn quantas contribuziuns e sut tge cundiziuns. Ultra da quai duain las studentas ed ils students survegnir dapli daners. Ils chantuns fissan responsabels per la realisaziun.

Tge vul l'iniziativa?

Il Cussegl federal ed il parlament refusan l'iniziativa: Il sistem da stipendis duai restar chaussa dals chantuns. Els enconuschian meglier ils basegns da lur studentas e students. Els pon er resguardar ulteriuras prestaziuns che divergeschan da chantun a chantun (p.ex. supplements da famiglia per giuvenils da 16 fin 25 onns che fan ina scolaziun). Ils chantuns han gia fatg grondas stentas per reducir las differenzas tar las contribuziuns chantunalas da scolaziun. Sche l'iniziativa vegniss acceptada, n'avessan els nagin motiv pli per realisar questa armonisaziun. Sche l'iniziativa vegn percenter refusada, po entrar en vigur la Lescha davart las contribuziuns da scolaziun ch'è gia vegnida concludida dal parlament: Cun in sustegn finanziel accelerass la Confederaziun l'armonisaziun dals criteris da concessiun dals chantuns. In ulteriur cunterargument è che l'iniziativa chaschunass custs supplementars considerabels per la Confederaziun e per ils chantuns. Quests daners mancassan en auters lieus.

Puntg da vista dal Cussegl federal e dal parlament

Il project da votaziun en detagl

Persunas che studegian en ina scola auta (Scolas politecnicas federalas, universitads, scolas autas spezialisadas, scolas autas da pedagogia) e persunas che fan ina furmaziun professiunala superiura pon dumandar contribuziuns da scolaziun, pia stipendis ed emprests per studis. Ellas survegnan quest sustegn mo, sch'ellas sezzas resp. lur famiglias na disponan betg dals meds finansials necessaris. Per las contribuziuns èn responsabels ils chantuns. L'onn 2013 èn vegnids impundids stgars 183 milliuns francs en chausa¹. Da quels han ils chantuns finanzia bundant 157 milliuns francs e la Confederaziun bundant 25 milliuns francs, quai èn var 14 pertschient dals custs totals. Fin avant curt devi differenzas considerablas tranter ils chantuns areguard las contribuziuns da scolaziun. Ma cun ina cunvegna han ils chantuns in strada l'onn 2009 in'armonisaziun.

Situaziun da partenza

L'iniziativa vul ch'ils criteris per conceder contribuziuns da scolaziun a persunas che studegian en ina scola auta u fan ina furmaziun professiunala superiura vegnian unifitgads sin plaun naziunal. Per quest intent duai la competenza per conceder questas contribuziuns vegnir transferida dals chantuns a la Confederaziun. La Confederaziun stuess fixar en moda centrala tgi che survegn quantas contribuziuns e sut tge cundiziuns. Ultra da quai vul l'iniziativa che las studentas ed ils students survegnian dapli daners: Questas prestaziuns duain vegnir augmentadas uschia, ch'in standard da vita minimal è garanti.

Tge vul l'iniziativa?

L'iniziativa chaschunass custs supplementars considerabels per la Confederaziun e per ils chantuns. Il Cussegl federal

Consequenzas
finanzialas

¹ Calculà sin basa da la publicaziun da l'Uffizi federal da statistica (UST): Stipendis ed emprests chantunals 2013. Neuchâtel 2014. www.bfs.admin.ch > Aktuell > Publikationen > Kantonale Stipendien und Darlehen 2013.

n'ha betg fatg in'atgna calculaziun en chaussa, perquai che memia blers facturs n'èn betg enconuschents. Tenor las calculaziuns da las iniziantas e dals iniziants stoi vegnir fatg quint cun in import supplementar da circa 500 milliuns francs per onn².

Ils chantuns han realisà gia avant onns ch'igl è in problem, sche mintga chantun ha sias atgnas reglas concernent la concessiun e concernent l'atezza da las contribuziuns da scolaziun. Els han chattà ina soluziun: L'onn 2009 han els fatg in concordat (Concordat da stipendis)³ e determinà ils princips per conceder contribuziuns da scolaziun e las contribuziuns minimalas. En il concordat vegni per exempel fixà che persunas che studegian en scolas autas u che fan ina furmaziun professiunala superiura ed han il dretg sin in stipendi cumplain, survegnan almain 16000 francs per onn. Sch'igl exista in'obligaziun da mantegnair uffants, vegn quest import auzà. Ils chantuns pon er conceder dapli, betg però damain. Il Concordat da stipendis è en vigur dapi l'onn 2013. Gia 16 chantuns cun totalmain circa 70 pertschient da la populaziun da la Svizra sa participeschan a quest concordat⁴ ed èn s'obligads d'adattar correspudentamain lur dretg chantunal fin il mars 2018. En numerus chantuns hai pervia da quai gia dà midadas⁵. Entant che l'Iniziativa davart ils stipendis, davart la quala nus votain, regla mo in'unificaziun

Nova regulaziun tenor
il Concordat chantunal
da stipendis

² Il Cussegl federal citescha questa stimaziun da las iniziantas e dals iniziants en sia missiva al parlament.
Funtauna: Botschaft vom 26. Juni 2013 zur «Stipendieninitiative» und zum indirekten Gegenvorschlag (Totalrevision des Ausbildungsbeitragsgesetzes); Fegl uffizial federal **2013** 5515, qua p. 5527 e p. 5529.

³ Il text dal concordat e las explicaziuns dals chantuns en chaussa sa chattan sin www.edk.ch > Arbeiten > Stipendien > Dokumentation > Interkantonale Vereinbarung zur Harmonisierung von Ausbildungsbeiträgen (dals 18 da zercladur 2009).

⁴ En la successiun da la participaziun al Concordat da stipendis èn quai ils chantuns BS, FR, GR, NE, TG, VD, BE, TI, GE, GL, JU, AR, BL, SG, LU, AG. En il chantun ZH è vegnì lantschà il process da participaziun.

⁵ Avant circa 10 onns enconuschevan mo dus chantuns la tariffa da 16000 francs per onn per in stipendi cumplain. En il fratemp han gia 19 chantuns augmentà lur contribuziuns a quest standard minimal.

per personas che studegian en scolas autas e per personas che fan ina furmaziun professiunala superiura, resguarda il concordat er la concessiun da contribuziuns da scolaziun a personas giuvnas che fan p. ex. in emprendissadi u che frequentan in gimnasi. Quai concerna dapli che la mesadad da tut ils cas: 57% da las personas che survegnan ina contribuziun da scolaziun en Svizra appartegnan a questa grupp.

Il Cussegl federal ed il parlament vulan promover explicitamain l'armonisaziun da las contribuziuns da scolaziun a personas che studegian en ina scola auta ed a personas che fan ina furmaziun professiunala superiura. Or da lur optica è la centralisaziun da la cumpetenzza tar la Confederaziun però la via sbagliada. Empè da quai vulessan els promover vinavant l'armonisaziun chantunala ch'è gia progredida bain grazia al Concordat chantunal da stipendis. Per quest intent ha il parlament – sco cuntraproposta indirecta a l'iniziativa – decidì che chantuns, che n'observan betg criteris da concessiun impurtants dal Concordat da stipendis, perdan en quest sector lur dretg da survegnir subvenziuns federalas. Per pudair far quai ha il parlament deliberà il december 2014 la Lescha davart las contribuziuns da scolaziun⁶. Quella po però entrar en vigur mo, sche l'Iniziativa davart ils stipendis vegn refusada en la votaziun dal pievel.

La nova lescha federala promova l'armonisaziun

---

⁶ www.parlament.ch > Sessionen > Schlussabstimmungstexte > Archiv > 2014 IV > Lescha federala davart las contribuziuns als chantuns per ils custs da stipendis e d'emprests da studi en il sector da furmaziun terziar (Lescha davart las contribuziuns da scolaziun).

Text da votaziun

Conclus federal davart l'«Iniziativa davart ils stipendis»

dals 12 da december 2014

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,
sa basond sin l'artitgel 139 alinea 5 da la Constituziun federala¹,
suenter avair examinà l'«Iniziativa davart ils stipendis» ch'è vegnida inoltrada ils 20
da schaner 2012²,
suenter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 26 da zercladur 2013³,
concluda:

Art. 1

¹ L'«Iniziativa davart ils stipendis» dals 20 da schaner 2012 è valaivla e vegn sutta-
messa a la votaziun dal pievel e dals chantuns.

² L'iniziativa ha il suandant text:

I

La Constituziun federala vegn midada sco suonda:

Art. 66 Contribuziuns da scolaziun

¹ La legislaziun davart la concessiun da contribuziuns da scolaziun a studentas ed a
students da scolas autas e d'altres instituziuns dal sector da la furmaziun superiura e
davart la finanziaziun da questas contribuziuns è chausa da la Confederaziun. La
Confederaziun resguarda en quest connex ils interess dals chantuns.

² Las contribuziuns da scolaziun garanteschin in standard da viver minimal durant
in'emprima scolaziun terziara reconuschida. En cas da studis ch'èn dividids en in
stgalim da bachelor ed en in stgalim da master cumpiglia l'emprima scolaziun
terziara reconuschida tuts dus stgalims; quels pon vegnir absolvids en differents
tips da scolas autas.

³ La Confederaziun po pagar contribuziuns als chantuns per lur expensas a favur da
contribuziuns da scolaziun a persunas sin auters stgalims da furmaziun. Per
cumplettar las mesiras chantunalas po ella promover l'armonisaziun interchantunala
da las contribuziuns da scolaziun, resguardond l'autonomia chantunala en il champ
da scola.

¹ CS 101

² Fegl uffizial federal 2012 2437

³ Fegl uffizial federal 2013 5515

«Iniziativa davart ils stipendis»

⁴ L'execuziun da las disposiziuns en connex cun las contribuziuns da scolaziun è chausa dals chantuns, nun che la lescha attribueschia questa incumbensa a la Confederaziun. Ils chantuns pon pajar contribuziuns da scolaziun pli autas che quella da la Confederaziun.

II

Las disposiziuns transitoricas da la Constituziun federala vegnan midadas sco suonda:

Art. 197 cifra 8⁴ (nov)

8. Disposiziun transitorica tar l'art. 66 (contribuziuns da scolaziun)

¹ Sche las leschas executivas tar l'artitgel 66 alineas 1–4 n'entran betg en vigur entaifer 4 onns suenter l'acceptaziun da l'iniziativa tras il pievel e tras ils chantuns, decretescha il Cussegl federal temporarmain las disposiziuns executivas necessarias en in'ordinaziun.

² En cas d'ina ordinaziun temporara vegn il standard da viver minimal calculà sin basa:

- a. dal basegn fundamental tenor las directivas da la Conferenza svizra da l'agid social; e
- b. dals custs da scolaziun.

Art. 2

L'Assamblea federala recumonda al pievel ed als chantuns da refusar questa iniziativa.

⁴ La cifra definitiva da questa disposiziun transitorica vegn fixada da la Chanzlia federala suenter la votaziun dal pievel.

Ils arguments dal comité d'iniziativa

Il sistem da stipendis d'ozendi n'è ni gist ni sufficient

La Svizra porscha scolaziuns d'auta qualidad, ma betg tut ils giuvenils na pon sa prestar quellas. Stipendis èn in med cumprovà per gidar là, nua ch'il sustegn finanziel dals geniturs ed in gudogn accessoric na bastan betg. Quai na vala betg mo per students da las scolas autas spezializadas, da las Scolas politechnicas federalas e da las universitads, mabain er per la furmaziun professiunala superiura. Il sistem actual n'è però betg gist: I dependa dal chantun da domicil dals geniturs, sch'insatgi survegn sustegn avunda.

Cumbatter cunter la mancanza da spezialists

Stipendis èn impurtants cunzunt per scolaziuns e per perfecziunaments nua ch'ina lavur accessorica n'è betg pussaivla. Quai pertutga p.ex. il sector da la sanadad e da l'inschigneria, e gist qua duvrain nus persunas cun ina buna scolaziun. Cun in sistem da stipendis gist po vegnir cumbattida efficaciamain la mancanza actuala da spezialists, e quai va er a favur da l'economia svizra.

La cuntraproposta indirecta na schlia nagins problems

La cuntraproposta n'è betg sufficienta: Ils chantuns cuntinuassan cun il tractament inegal ed er en l'avegnir na pudessan bleras persunas betg absolver ina scolaziun. L'Iniziativa davart ils stipendis vul ch'i valian dapertut las medemas reglas e ch'i vegnia creà in access gist a la furmaziun.

Cun dir **gea a l'Iniziativa davart ils stipendis** vegn prestada ina investiziun impurtanta en l'avegnir da l'economia e da la societad svizra!

Ulteriuras infurmaziuns sin www.stipendieninitiative.ch

Ilis arguments dal Cussegl federal

La finamira da l'iniziativa dal pievel – in'armonisaziun da las contribuziuns da scolaziun – merita da vegnir sustegnida, betg però la soluziun ch'ella propona. Cun il «Concordat da stipendis» procuran ils chantuns per l'armonisaziun giavischada. Il spustament da las cumpetenzas dals chantuns a la Confederaziun che l'iniziativa pretenda n'è perquai gnanc pli necessari. Il Cussegl federal refusa l'iniziativa cunzunt per ils suandants motifs:

L'iniziativa dal pievel midass la repartiziun da las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns ch'è fixada en la Constituziun federala e transferiss a la Confederaziun l'incumbensa da reglar il sistem da stipendis en la furmaziun superiura. Igl è però meglier, sch'ils chantuns reglan questas prestaziuns datiers da las personas pertutgadas. Els enconuschan il meglier la situaziun da lur studentas e students. Las divergenzas tranter las contribuziuns da scolaziun èn en quest connex senz'auter giustifitgadas: Igl è ina differenza, sche personas pon frequentar in studi en il chantun, nua che lur famiglia viva, u sch'ellas ston ir a studegiar en in auter chantun. La centralisaziun tar la Confederaziun, sco che l'iniziativa la pretenda, na lascha strusch piazza per resguardar differenzas chantunalas dals custs da viver e dad autras prestaziuns da sustegn, sco p.ex. ils supplements da scolaziun ch'ils geniturs da las studentas e dals students survegnan.

Centralisaziun
nunnecessaria

L'armonisaziun dal sistem da stipendis è gia vegnida instradada. Las stentas chantunalas èn progredidas bain cun metter en vigur il Concordat da stipendis l'onn 2013. Bliers chantuns adattan actualmain lur legislaziun. Sche l'iniziativa dal pievel vegniss acceptada, sa fermass quest process immediatmain e l'armonisaziun vegniss retardada per onns: D'ina vart n'avessan ils chantuns nagin motiv pli d'adattar lur leschas da stipendis a las pretendiuns dal concordat. Da l'autra vart durassi – sche l'iniziativa vegniss

L'armonisaziun
vegniss retardada

acceptada – onns, fin ch'ina nova lescha federala entrass en vigur. Fin lura restass la concepziun concreta dal sistem da stipendis sin chommas falombras. Las studentas ed ils students tirassan la curta. Sche l'iniziativa dal pievel vegniss acceptada, avess quai in effect cuntraproductiv.

Cun acceptar l'iniziativa dal pievel stuessan vegnir augmentadas las prestaziuns totalas per studentas e students. Da quai resultassan custs supplementars considerabels per la Confederaziun e per ils chantuns. Il Cussegl federal n'ha betg fatg atgnas stimaziuns davart ils custs supplementars ch'èn da spetgar. Tenor las calculaziuns da las iniziantas e dals iniziants stoi vegnir fatg quint cun in import da plirs tschient milliuns francs per onn. Quests daners n'èn però betg simplamain avant maun, anzi, las expensas supplementaras stuessan vegnir cumpensadas en auters lieus dal sector da furmaziun u sin donn e cust d'autras incumbensas.

Co cumpensar ils custs supplementars?

Il Cussegl federal ed il parlament sustegnan ils chantuns cun armonisar las contribuziuns da scolaziun per personas che studegian en ina scola auta u fan ina furmaziun professiunala superiura. En questa dumonda èn ils chantuns sin ina buna via cun lur Concordat da stipendis. La nova Lescha federala davart las contribuziuns da scolaziun – la cuntraproposta indirecta a l'Iniziativa davart ils stipendis – promova questas stentas. Uschia ha il parlament decidì che mo quels chantuns, che observan criteris da concessiun impurtants dal Concordat da stipendis ch'èn relevants per las studentas ed ils students, duain survegnir subvenziuns federalas en l'avegnir en quest sector. Questa regulaziun po però entrar en vigur mo, sche l'iniziativa dal pievel vegn refusada. La Confederaziun ha pia gia in instrument che promova l'armonisaziun chantunala en moda directa.

Meglra alternativa

Per tut quests motifs proponan il Cussegl federal ed il parlament da refusar l'«Iniziativa davart ils stipendis».

Iniziativa dal pievel «Far pajar taglias sin iertas da milliuns per finanziar nossa AVS (Refurma da la taglia sin l'ierta)»

La dumonda da votaziun è:

Vulais Vos acceptar l'iniziativa dal pievel «**Far pajar taglias sin iertas da milliuns per finanziar nossa AVS (Refurma da la taglia sin l'ierta)**»?

Il Cussegl federal ed il parlament recumandan da refusar l'iniziativa.

Il Cussegl naziunal ha refusà l'iniziativa cun 135 cunter 60 vuschs ed 1 abstenziun, il Cussegl dals chantuns cun 34 cunter 9 vuschs e 2 abstenziuns.

Il pli impurtant en furma concisa

Las taglias sin l'ierta e sin donaziuns èn oz regladas sin plaun chantunal. Praticamain tut ils chantuns incasseschan ina taglia sin l'ierta e sin donaziuns¹. Deliberads da la taglia èn en tut ils chantuns la conjugala u il conjugal e la partenaria registrada u il partenari registrà. Er ils descendents èn deliberads da la taglia sin l'ierta e sin donaziuns, danor en ils chantuns Appenzell dadens, Vad e Neuchâtel. L'onn 2012 han ils chantuns incassà 783 milliuns francs da la taxaziun da las iertas e da las donaziuns, las vischnancas 115 milliuns francs; quai è 1,34 pertschient da tut ils retgavs fiscals dals chantuns e da las vischnancas. La Confederaziun na pretenda nagina taglia sin las iertas e las donaziuns.

Situaziun da partenza

L'iniziativa pretenda ina taglia naziunala sin l'ierta e sin donaziuns. Relaschs e donaziuns vegnissan – suenter la deducziun d'in import unic liber da taglia da 2 milliuns francs – taxads cun ina tariffa da 20 pertschient. L'iniziativa prevesa liberaziuns e reduenziuns da la taglia. Dus terzs dal retgav giessan a l'AVS, in terz als chantuns. Las taglias chantunalas sin l'ierta e sin donaziuns vegnissan abolidas.

Tge vul l'iniziativa?

Il Cussegl federal ed il parlament refusan l'iniziativa. La cumpetenzza d'incassar ina taglia sin l'ierta e sin donaziuns è gia adina stada chausa dals chantuns. Ella è ina part da lur autonomia finanziaria che n'als duai betg vegnir retratga. La taglia sin l'ierta e sin donaziuns proponida difficultass la successiun en l'interpresa, particularmain en interpresas da famiglia. Donaziuns dapi l'onn 2012 vegnissan quintadas tar il relasch e resguardadas posteriuramain per las taglias. Tenor il Cussegl federal ed il parlament è questa lunga perioda da retroactivitad sproporziunada.

Puntg da vista dal Cussegl federal e dal parlament

¹ Il chantun Lucerna incassescha mo ina taglia sin l'ierta. Il chantun Sviz na pretenda ni ina taglia sin l'ierta ni ina taglia sin donaziuns.

Il project da votaziun en detagl

L'iniziativa vul introducir ina taglia naziunala sin l'ierta e sin donaziuns che han ina tariffa da taglia da 20 pertschient. Questa taglia federala vegniss fixada ed incassada dals chantuns. La taglia sin l'ierta vegniss incassada sin il relasch e betg, sco fin ussa en la gronda part dals chantuns, tar ils ertavels. Las taglias chantunales vertentas sin l'ierta e sin donaziuns stuessan vegnir abolidas.

Taglia naziunala sin l'ierta e sin donaziuns

La taglia pertutgass quella part dals relaschs e da las donaziuns che surpassa l'import liber da taglia da 2 milliuns francs. En cas d'ina relasch da per exempel 2,5 milliuns francs vegniss la taglia da 20 pertschient incassada sin 500 000 francs – sunter la deducziun da l'import liber da taglia – ed importass pia 100 000 francs. La gronda maioritad da la populaziun na fiss betg pertutgada da la taglia. Donaziuns a partir dal 1. da schaner 2012 fissan da quintar retroactivamain tar il relasch. Dus terzs dal retgav da la taglia federala giessan a l'AVS, in terz als chantuns.

Taxaziun da donaziuns e da relaschs gronds

Da la taglia sin l'ierta e sin donaziuns fissan deliberads tenor l'iniziativa:

Liberaziun da taglia

- relaschs e donaziuns a la conjugala u al conjugal resp. a la partenaria registrada u al partenari registrà;
- relaschs e donaziuns a persunas giuridicas liberadas da la taglia, per exempel fundaziuns d'utilitad publica;
- donaziuns fin 20 000 francs per onn e per persuna che ha obtegnì la donaziun.

Per interpresas e per manaschis agriculs stuess il legislatur prevair reduenziuns. La premissa per ina reduenziun fiss che las ertavlas ed ils ertavels u las persunas che han obtegnì la donaziun mainian vinavant l'interpresa u il manaschi agricul per almain 10 onns.

Reducziun da la taglia

Pervia da la situaziun da las datas èsi fitg difficil da far ina prognosa davart las consequenzas finanzialas da l'iniziativa. En sia missiva al parlament stima il Cussegl federal il potenzial d'entradas d'ina taglia naziunala sin l'ierta e sin donaziuns – senza resguardar las reducziuns per interpresas e per manaschis agriculs – sin circa 3 milliardas francs¹. Sch'ins resguarda er las reducziuns en questas calculaziuns, crudass il potenzial d'entradas sut quest import. Il terz da las entradas fiscalas ch'ils chantuns survegnissan, pudess perquai esser tut en tut pli pitschen ch'il retgav che resulta da las taglias chantunalas actualas sin l'ierta e sin donaziuns.

Consequenzas
finzialas

Sche l'iniziativa vegniss acceptada, chaschunass quai ina chargia fiscala nova u pli gronda per ils ertavels da relaschs e da donaziuns pli grondas. Quels pajan oz numnadamain mo en trais chantuns taglias sin l'ierta e sin donaziuns. La chargia fiscala da relaschs e da donaziuns ad autras personas (p.ex. parents da dalunsch) fiss percunter pli pitschna che la chargia actuala en la gronda part dals chantuns, pervia da la nova tariffa da taglia unitara da 20 pertschient.

Chargia fiscala
pli gronda per ils
descendents

L'iniziativa pudess avoir ulteriurs effects economics pauc bainvis: Suenten che la taglia naziunala sin l'ierta e sin donaziuns è introducida, pudess la chargia fiscala pli gronda intimar personas bainstantas d'emigrar en pajais fiscalmain pli favuraivels. Interpresas da famiglia pudessan prender en mira da transferir l'interpresa cun tut las plazzas da lavur a l'exteriur, avant la successiun d'ierta.

Ulteriurs effects
economics

¹ Funtauna: Botschaft vom 13. Dez. 2013 zur Volksinitiative «Millionen-Erbschaften besteuern für unsere AHV (Erbschaftssteuerreform)»; Fegl uffizial federal 2014 125, qua p. 139.

Text da votaziun

Conclus federal davart l'iniziativa dal pievel «Far pajar taglias sin iertas da milliuns per financiar nosa AVS (Refurma da la taglia sin l'ierta)»

dals 12 da december 2014

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,
sa basond sin l'artitgel 139 alinea 5 da la Constituziun federala¹,
sunter avair examinà l'iniziativa dal pievel «Far pajar taglias sin iertas da milliuns
per financiar nosa AVS (Refurma da la taglia sin l'ierta)» ch'è vegnida inoltrada ils
15 da favrer 2013²,
sunter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 13 da december 2013³,
concluda:

Art. 1

¹ L'iniziativa dal pievel dals 15 da favrer 2013 «Far pajar taglias sin iertas da milli-
uns per financiar nosa AVS (Refurma da la taglia sin l'ierta)» è valaivla e vegn
suttamessa a la votaziun dal pievel e dals chantuns.

² L'iniziativa ha il suandant text:

I

La Constituziun federala vegn midada sco suonda:

Art. 112 al. 3 lit. abis (nov)

³ L'assicuranza vegn finanziada:

abis. tras ils retgavs da la taglia sin l'ierta e sin donaziuns;

Art. 129a (nov) Taglia sin l'ierta e sin donaziuns

¹ La Confederaziun incassescha ina taglia sin l'ierta e sin donaziuns. La taglia vegn
fixada ed incassada dals chantuns. Dus terzs dal retgav survegn il Fond da cum-
pensaziun da l'assicuranza per vegls e survivents, in terz resta als chantuns.

² La taglia sin l'ierta vegn incassada sin l'ierta da las personas naturalas che avevan
lur domicil en Svizra il mument da lur mort u da las qualas la successiun d'ierta è
vegnida averta en Svizra. La taglia sin donaziuns vegn incassada da la donatura u dal
donatur.

¹ CS 101

² Fegl uffizial federal 2013 2267

³ Fegl uffizial federal 2014 125

Iniziativa dal pievel «Far pajar taglias sin iertas da milliuns per finanziair nosssa AVS (Refurma da la taglia sin l'ierta)»

³ La tariffa da taglia importa 20 pertschient. Betg suttamess a la taglia èn:

- a. in import unic liber da taglia da 2 milliuns francs sin la summa da l'ierta e da tut las donaziuns suttamessas a la taglia;
- b. las parts da l'ierta e las donaziuns che vegnan assegnadas a la conjugala, al conjugal, a la partenaria registrada u al partenari registrà;
- c. quellas parts da l'ierta e quellas donaziuns che vegnan assegnadas ad ina persuna giuridica liberada da la taglia;
- d. regals da maximalmain 20 000 francs per onn e per persuna che ha obtegni la donaziun.

⁴ Il Cussegl federal adatta periodicamain ils imports a la chareschia.

⁵ Sche interpresas u manaschis agriculs tutgan tar l'ierta u tar la donaziun e sche las ertavlas ed ils ertavels u las persunas che han obtegni la donaziun mainan vinavant l'interpresa u il manaschi agricul almain 10 onns, valan reducziuns spezialas per la taxaziun, per che lur existenza na saja betg periclitada e per che las plazzas da lavur vegnian mantegnidas.

II

Las disposiziuns transitoricas da la Constituziun federala vegnan midadas sco suonda:

Art. 197 cifra 9^A (nov)

9. Disposiziun transitorica tar l'art. 112 al. 3 lit. a^{bis} e 129a (Taglia sin l'ierta e sin donaziuns)

¹ Ils artigels 112 alinea 3 litera a^{bis} e 129a entran en vigur sco dretg applitgabel directamain il 1. da schaner dal segund onn suenter ch'els èn vegnids acceptads. Per il medem termin vegnan abolids ils decrets chantunals davart la taglia sin l'ierta e sin donaziuns. Donaziuns vegnan attribuidas a l'ierta retroactivamain a partir dal 1. da schaner 2012.

² Il Cussegl federal decretescha las prescripziuns executivas per il temp fin a l'entrada en vigur d'ina lescha executiva. En quest connex resguarda el las suandantas prescripziuns:

- a. l'ierta suttamessa a la taglia sa cumpona da:
  1. la valor commerciala da las activas e da las passivas il mument da la mort;
  2. las donaziuns suttamessas a la taglia che la testadra u il testader ha fatg;
  3. las valurs da facultad ch'èn vegnidas investidas en fundaziuns da famiglia, en assicuranzas ed en chaussas sumegliantas per guntgir la taglia.

⁴ La cifra definitiva da questa disposiziun transitorica vegn fixada da la Chanzlia federala suenter la votaziun dal pievel.

Iniziativa dal pievel «Far pajar taglias sin iertas da milliuns per finanziair nossa AVS (Refurma da la taglia sin l'ierta)»

- b. la taglia sin donaziuns vegn incassada, uschepert che l'import tenor l'artitgel 129a alinea 3 litera a vegn surpassà. Las taglias sin donaziuns pajadas vegnan resguardadas en la taglia sin l'ierta.
- c. en cas d'interpresas vegn realisada la reducziun tenor l'artitgel 129a alinea 5 cun conceder in import liber sin la valur totala da las interpresas e cun reducir la tariffa da taglia sin la valur restanta suttamessa a la taglia. Ultra da quai po vegnir permess in pajament en ratas per maximalmain 10 onns.
- d. en cas da manaschis agriculs vegn realisada la reducziun tenor l'artitgel 129a alinea 5 cun excluder lur valur, premess ch'ils manaschis agriculs vegnan administrads sezs da las ertavlas, dals ertavels u da las persunas che han obtegni la donaziun tenor las prescripziuns dal dretg funsil puril. Sch'ils manaschis agriculs vegnan liquidads u vendids avant che 10 onns èn passads, vegn la taglia incassada posteriuramain pro rata.

Art. 2

L'Assamblea federala recumonda al pievel ed als chantuns da refusar questa iniziativa.

Ils arguments dal comité d'iniziativa

Ina taglia federala sin l'ierta – gista ed utila

Ad ina taglia sin l'ierta è suttamessa la facultad ch'ils ertavels survegnan senza atgna prestaziun. Durant decennis è questa taglia gista vegnida incassada en bunamain tut ils chantuns. Pervia da la concorrenza fiscala èn ils descendents directs dentant vegnids dispensads bunamain dapertut da la taglia sin l'ierta. Sco consequenza èn las facultads repartidas en moda adina pli ineguala. Ils 2% ils plis ritgs da la populaziun en Svizra possedan oz tanta facultad sco ils ulteriurs 98%. Cun ina taglia moderada da 20% sin iertas fitg grondas dain nus ina cuntrapaisa a questa situaziun.

Iertas pitschnas e mesaunas vegnan distgargiadas en l'avegnir

Suttamessas a la taglia èn mo iertas da passa 2 milliuns francs – per conjugals èn schizunt iertas fin 4 milliuns francs libras da la taglia. Uschia pon abitaziuns e chasas d'ina famiglia vegnir transferidas a la proxima generaziun senza stuair pajar taglia. Per iertas pitschnas e mesaunas a favur da parents da dalunsch, che vegnan taxadas oz en blers chantuns cun taglias fin a 50%, na stuessan ins betg pli pajar taglia.

Nagina taglia sin l'ierta per interpresas da famiglia

Manaschis da famiglia na periclitescha la taglia betg. Il parlament vegn a fixar las modalitads, per exempel in import liber da taglia da 50 milliuns francs che permetta da transferir la gronda part dals manaschis pitschens e mesauns a la proxima generaziun senza stuair pajar taglia.

La taglia sin l'ierta rinforza l'AVS

In terz dal retgav va als chantuns sco cumpensaziun per la perdita da lur taglias sin l'ierta. Dus terzs van al fond da cumpensaziun da la AVS – ina contribuziun bainvegnida per rinforzar en moda duraivla nossa ovra sociala la pli impurtanta.

Cun paucs pleds: La taglia sin l'ierta è gista ed utila – GEA a la refurma da la taglia sin l'ierta!

Ulteriuras infurmaziuns sin www.erbschaftssteuer-reform.ch

Ilis arguments dal Cussegl federal

L'iniziativa ha dischavantatgs gravants: Ilis chantuns stuessan acceptar restricziuns da lur suveranità finanziaria e pudessan perder entradas. Interpresas da famiglia stuessan far quint cun difficultads cun reglar la successiun. Las entradas vegnissan per part attribuidas a l'AVS, na pudessan però betg serrar duraivlamain las largias che sa mussan en la finanziaziun da l'AVS. Il Cussegl federal refusa l'iniziativa cunzunt per ils suandants motivs:

La suveranità finanziaria dals chantuns è ina característica essenziala dal federalissem svizzer. Da quella fa part la cumpetenza dals chantuns d'incassar ina taglia sin l'ierta e sin donaziuns. Questa cumpetenza na duai betg vegnir restrenschida inutilmain. Er las entradas fiscalas dals chantuns na duain betg vegnir periclitadas.

Suveranità finanziaria
dals chantuns

La taglia naziunala sin l'ierta e sin donaziuns pudess render pli difficil da reglar la successiun en interpresas da famiglia, ch'èn per gronda part interpresas pitschnas e mesaunas. Tar la midada da generaziun pudess ella privar questas interpresas da meds finansials che vegnissan duvrads uschiglio a favur da las interpresas e da l'economia. L'iniziativa prevesa bain reducziuns da taglia per interpresas e per manaschis agriculs, las dimensiuns lascha ella dentant avert. Ultra da quai premetta ella che las ertavlas ed ils ertavels u che las persunas che han obtegnì la donaziun mainian vinavant l'interpresa u il manaschi agricul per almain 10 onns. La controlla respectiva chaschunass blera lavur als chantuns.

Successiun pli
problematica tar
interpresas da famiglia

L'AVS survegniss bain in sustegn finanziel bainvis incassond sia part da la taglia sin l'ierta e sin donaziuns. Tuttina na pudessan ils problems da finanziaziun l'AVS betg vegnir schliads uschia. Il Cussegl federal vul ina finanziaziun duraivla e persistenta da l'AVS. En il rom da la refurma complessiva

La finanziaziun da
l'AVS resta averta

«Prevenziun da vegliadetgna 2020» propona el tranter auter d'augmentar la taglia sin la plivalur per maximalmain 1,5 puncts procentuals.

La tariffa da taglia fixa e prescritta da 20 pertschient avess per consequenza che descendents pajassan precis tanta taglia sin l'ierta e sin donaziuns sco persunas betg parentas. I na fiss betg pli pussaivel privilegiar ils uffants u schizunt d'als deliberar da la taglia. La decisiun da la gronda part dals chantuns da deliberar ils uffants da la taglia sin l'ierta e sin donaziuns vegniss annullada uschia.

Nagins privilegis per la parentella

Sche l'iniziativa vegniss acceptada, entrassan las novas disposiziuns constituziunalas en vigur il 1. da schaner 2017. Donaziuns vegnissan attribuidas a l'ierta retroactivamain a partir dal cumenzament da l'onn 2012. I pudess pia dar ina taxaziun posteriura da donaziuns ch'èn capitadas fin avant 5 onns. Ina retroactivitad d'ina tala lunghezza considerescha il Cussegl federal sco sproporziunada. La realisaziun da la clausula da retroactivitad chaschunass ultra da quai grondas lavurs administrativas.

Retroactivitad problematica

L'introducziun d'ina taglia naziunala da 20 pertschient sin l'ierta e sin donaziuns chaschunass tar la gronda part da las successiuns d'ierta ina chargia fiscala pli gronda. Cun quai vegniss indeblida la posiziun da la Svizra en la concurrenza fiscala internaziunala. Sche persunas bainstantas bandunassan perquai la Svizra u sch'ellas na vegnissan insumma betg a sa domiciliar en Svizra, pudess tant il dumber da persunas bainstantas sco er l'effectiv da chapital sa reducir en Svizra. Ord vista cumplexsiva dastgass l'iniziativa avair consequenzas negativas per la Svizra sco lieu economic.

Dischavantatgs economic per la Svizra

Per tut quests motivs recumondan il Cussegl federal ed il parlament da refusar l'iniziativa dal pievel «Far pajar taglias sin iertas da milliuns per finanziair nossa AVS (Refurma da la taglia sin l'ierta)».

Midada da la Lescha federala davart radio e televisiun (LRTV)

La dumonda da votaziun è:

Vulais Vus acceptar la midada dals 26 da settember 2014 da la **Lescha federala davart radio e televisiun (LRTV)**?

Il Cussegl federal ed il parlament recumondan d'acceptar la midada da la Lescha federala davart radio e televisiun (LRTV).

Il Cussegl naziunal ha acceptà il project cun 109 cunter 85 vuschs e 4 abstenziuns, il Cussegl dals chantuns cun 28 cunter 14 vuschs e 3 abstenziuns.

Il pli impurtant en furma concisa

Chasadas ed interpresas che possedan in apparat da radio u da televisiun pront per il diever ston pajar oz ina taxa da recepziun che permetta da sustegnair tant la SSR sco er ils emetturs locals da radio e televisiun. Grazia al telefonin, al tablet ed al computer pon ins retschaiver oz programs da radio e da televisiun er senza in apparat classic da radio u da televisiun. La taxa da recepziun ch'era fin ussa dependenta da l'apparat duai perquai vegnir remplazzada tras ina taxa generala.

Situaziun da partenza

Questa midada da sistem permetta da reducir la taxa per las chasadas, perquai ch'ella metta la finanziaziun sin ina basa pli vasta. La taxa da recepziun per chasada vegn a custar mo pli circa 400 francs per onn, empè da 462 francs. Per interpresas dependa l'import da la taxa da la svieuta – interpresas cun ina pitschna svieuta na ston pajar nagut. Trais quarts da tut las interpresas na vegnan uschia betg a stuair pajar ina taxa. La midada da sistem na serva betg ad augmentar il retgav.

Taxa pli pitschna

Quella part da la taxa ch'ils emetturs locals da radio e televisiun survegnan per ademplir lur incumbensa dal servetsch public, vegn augmentada. Ultra da quai survegnan els dapli daners per la scolaziun, per la furnaziun supplementara e per la digitalisaziun.

Dapli daners per emetturs locals da radio e televisiun

Cunter quest project èsi vegnì fatg in referendum. Crititgà vegni cunzunt ch'interpresas ston pajar ina taxa per radios e per televisiuns e che er chasadas senza apparats da recepziun èn suttamessas a la taxa da recepziun.

Pertge il referendum?

Oz pon quasi tut las chasadas e las interpresas retschaiver programs da radio e da televisiun. Igl è pia inditgà da midar ad ina taxa generala. Ina tala garantescha la finanziaziun da l'incumbensa tant dal servetsch public da la SSR sco er dals emetturs locals da radio e televisiun. Questa nova soluziun è simpla e gista: La finanziaziun vegn repartida sin pliras personas. Auditoras ed auditurs sco er aspectaturas ed aspectaturs che na pajan nagina taxa, na pon betg pli retschaiver programs da radio e da televisiun sin donn e custs dad autras personas.

Puntg da vista dal Cussegl federal e dal parlament

Il project da votaziun en detagl

Tenor la Constituziun federala ston radio e televisiun promover la furmaziun, il svilup cultural, la libra furmaziun da l'opiuniun ed il divertiment, ma er resguardar las particularitads da la Svizra ed ils basegns dals chantuns. La taxa da recepciun da radio e televisiun che vegn incassada oz permetta da finanziar quai en tut las regiuns dal pajais ed en tut las regiuns linguisticas. Mo la reclama suletta na vegniss betg a tanscher per quai.

Incumbensa dal servetsch public per la SSR e per emetturs locals da radio e televisiun

La pli gronda part dal retgav or da la taxa da recepciun che importa 1,3 milliardas francs per onn, va a favur da la SSR, per ch'ella possa ademplir sia incumbensa dal servetsch public sin plaun naziunal ed en las regiuns linguisticas. La SSR infurmescha en tut las quatter linguas naziunalas davart la politica, l'economia, la cultura ed il sport e porscha in program destinà a Svizras e Svizzers a l'exteriur. Ultra da quai sto ella procurar per l'infurmaziun en cas da crisa. In sustegn finanziar survegnan medemamain ils emetturs locals da radio e televisiun che adempleschan ina incumbensa dal servetsch public. A la populaziun ed a l'economia stat uschia a disposiziun ina ritga purschida d'infurmaziuns.

A tge serve il retgav da las taxas da recepciun?

La taxa actuala per la recepciun da radio e televisiun sto vegnir pajada da chasadas e d'interpresas che possedan in apparat da radio u da televisiun pront per il diever. Questa regulaziun datescha d'in temp, nua ch'i na deva betg anc l'internet. En il fratemp han 92 pertschient da las chasadas svizras¹ e praticamain tut las interpresas² in access a l'internet. Grazia al telefonin, al tablet ed al computer pon ins

S'adattar a l'evoluziun tecnologica

¹ Funtauna: Uffizi federal da statistica, Access a l'internet da las chasadas, stadi 2013;

www.bfs.admin.ch > Themen > 16 - Kultur, Medien, Informationsgesellschaft, Sport > Informationsgesellschaft > Daten, Indikatoren > Haushalte und Bevölkerung, Internetzugang der Haushalte.

² Funtauna: Uffizi federal da statistica, Equipment cun TIC en las interpresas tenor KOF, stadi 2011;

www.bfs.admin.ch > Themen > 16 - Kultur, Medien, Informationsgesellschaft, Sport > Informationsgesellschaft > Daten, Indikatoren > Unternehmen, IKT-Infrastruktur.

retschaiver oz programs da radio e da televisiun er senza in apparat classic da radio u da televisiun. En vista a quest svilup han il Cussegl federal ed il parlament decidì da remplazzar la taxa dependenta d'in apparat tras ina taxa generala sco er da midar correspondentamain la Lescha federala davart radio e televisiun (LRTV).

La midada da sistem vegn fatga senza chaschunar in pli grond retgav or da las taxas da recepziun. La nova taxa na serva betg ad incassar en total dapli daners per radio e televisiun.

Nagin augment dal retgav total or da las taxas da recepziun

Las chasadas duain gidar er en il futur a finanziar radio e televisiun. Nov è ch'ellas vegnan a far quai pajond ina taxa generala. Ma en il futur vegn l'annunzia fatga automaticamain tar l'organ d'incassament, e quai sa basond sin il register d'abitants. Perquai che la summa totala da la taxa vegn repartida sin dapli chasadas ed interpresas e perquai che aspectaturs ed auditoras senza concessiun na pon betg pli guntgir la taxa, vegn distgargiada la gronda part da las chasadas.

Chasadas

L'autezza da la taxa fixescha il Cussegl federal sco enfin ussa en l'Ordinaziun. En la missiva al parlament ha il Cussegl federal declarà che la taxa per radio e televisiun duaja importar da nov var 400 francs, empè da 462 francs per onn³. Pajar dapli ston sulettamain chasadas che pajavan enfin ussa mo per radio u mo per televisiun u che renunziavan dal tutfatg a tals apparats – e natiralmain auditurs ed aspectaturs che na pajan nagina taxa.

L'autezza da la taxa da chasadas

Per chasadas cun pitschnas entradas datti excepziuns: La taxa na tanghescha betg persunas che survegnan prestaziuns supplementaras da l'AVS/AI. Tgi che viva per exempel en ina chasa da persunas attempadas e da tgira u en ina chasa da students, na paja da nov medemamain betg pli ina

Excepziuns

³ Botschaft vom 29. Mai 2013 zur Änderung des Bundesgesetzes über Radio und Fernsehen (RTVG); BBl 2013 4975, qua p. 4988.

taxa. Tgi che renunzia la finala dal tuttafatg da radio e televisiun, po sa laschar liberar vinavant da la taxa durant in temp transitoric da tschintg onns.

Sco fin ussa duain er las interpresas sa participar a la finanziaziun da radio e televisiun, perquai ch'er l'economia profita da las vastas prestaziuns. Radio e televisiun portan p.ex. infurmaziuns economicas, mettan a disposiziun plattafurmas da reclama naziunalas e regionalas e gidan cun lur reportaschas a far funcziunar la democrazia.

Interpresas

Er interpresas na ston da nov betg pli s'annunziar tar l'organ d'incassament. Ellas vegnan registradas – en ina moda administrativa pli simpla – sur il register davart la taglia sin la plivalur. La taxa vegn graduada tenor la svieuta. Pajar ina taxa ston mo interpresas che han ina tscherta svieuta minimala; il Cussegl federal fixescha l'import da questa svieuta minimala. Sco ch'il Cussegl federal declera en la missiva al parlament, na duain interpresas cun ina svieuta da main che 500000 francs per onn betg pajar ina taxa, entant che interpresas cun ina svieuta da 500000 francs fin ad in milliun francs ston pajar ina taxa da 400 francs per onn⁴. Uschia na vegnan circa 75 pertschient – pia trais quarts da las interpresas – betg a pajar ina taxa en il futur ed ulteriurs circa 9 pertschient da las interpresas vegnan a pajar ina taxa da 400 francs⁵. Actualmain importa la taxa da recepciun da radio e televisiun per lieu da manaschi tut tenor il diever tranter 612 e 1409 francs per onn.

Import da la taxa
d'interpresas
ed excepziuns

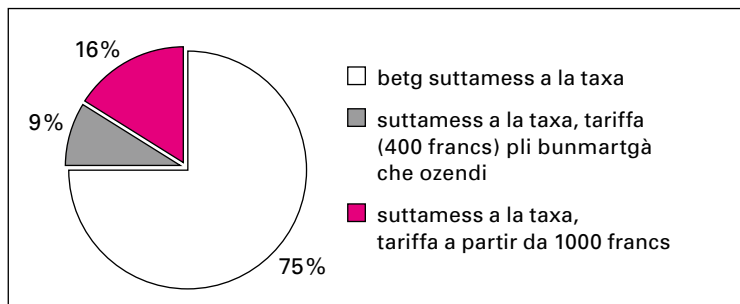
⁴ Botschaft vom 29. Mai 2013 zur Änderung des Bundesgesetzes über Radio und Fernsehen (RTVG); BBl 2013 4975, qua p. 4989.

⁵ Funtaunas: Dumber d'interpresas (incl. unitads administrativas): Bundesamt für Statistik, Statistik der Unternehmensstruktur 2012, proviso-rische Daten; www.bfs.admin.ch > Themen > 06 - Industrie, Dienstleistungen > Medienmitteilungen > Mitteilung vom 11.8.2014 Statistik der Unternehmensstruktur 2012.

Categorias da tariffas e tariffas da la taxa per interpresas: Botschaft vom 29. Mai 2013 zur Änderung des Bundesgesetzes über Radio und Fernsehen (RTVG), BBl 2013 4975, qua p. 4989.

Dumber d'interpresas obligadas da pajar taxas tenor categoria tariffara: Eidgenössische Steuerverwaltung, Mehrwertsteuerstatistik 2012, p. 48; www.estv.admin.ch > Dokumentation > Zahlen und Fakten > Steuerstatistiken > Mehrwertsteuer > Mehrwertsteuerstatistik 2012.

Midada da lescha: consequenza per las interpresas

La midada da lescha permetta ultra da quai da megliar la situaziun da 21 radios e da 13 televisiuns che han ina incumbensa locala dal servetsch public⁶. Oz survegnan els tut en tut circa 54 milliuns francs per onn. Da nov pon els survegnir fin a 27 milliuns francs supplementars e profitar d'in meglier sustegn en la scolaziun e furmaziun supplementara da lur collavuraturas e collavuratur, sco er en lur passadi a las tecnologias digitalas.

Sustegn per emetturs
locals da radio e
television

Da nov vegnan las televisiuns localas obligadas da provider cun suttitels lur emissions d'infurmaziuns principalas. Quai è in'ulteriura extensiun da la purschida per personas cun impediments d'udida. Plinavant cuntegna il sboz da lescha tranter auter midadas en connex cun las premissas da concessiun per emetturs locals da radio e television sco er en connex cun las competenzas da surveglianza.

Extensiun dals suttitels
ed ulteriuras midadas

La midada ad ina taxa pli generala, independenta d'in aparat, resulta mo en cas d'in «gea» a la revisiun da la LRTV.

Tge capita en cas
d'in «na»?

⁶ Radio: Radio Chablais, Radio Rhône FM, Radio Rottu, Radio BNJ (RTN, RFJ, RJB), Radio Freiburg/Fribourg, Radio Canal 3, Radio BeO, Radio Neo1, Radio Munot, Radio Südostschweiz, Radio Fiume Ticino, Radio 3i, Radio Cité, Radio RaBe, Radio Kanal K, Radio X, Radio 3fach, Radio LoRa, Radio Stadfilter, Radio RaSa, Radio Toxic; Televisiun: Léman Bleu, La Télé, Canal 9/Kanal 9, Canal Alpha, Tele Bärn, Tele Bilingue, Tele Basel, Tele M1, Tele 1, Tele Top, Tele Ostschweiz, Tele Südostschweiz, Tele Ticino.

Sche l'iniziativa vegn refusada, resti tar las taxas vertentas da recepciun da radio e televisiun per onn (462 francs per onn per chasadas; per interpresas, per lieu da manaschi tut tenor il diever tranter 612 e 1409 francs). En cas d'in «na», ston las chasadas e las interpresas s'annunziar vinavant individualmain tar l'organ d'incassament Billag, pajar ils quints e spetgar visitas da controlla da la Billag. L'incumbensa d'incassament vegn publitgada periodicamain, la proxima giada probablamain per la perioda a partir da l'onn 2018.

Ils arguments dal comité da referendum

Nova taglia da la Billag: Attenziun – trapla fiscal!

Cun la nova LRTV vul la Confederaziun introducir per tut las chasadas e firmas ina nova taglia da la Billag. I n'emporta betg sch'insatgi ha apparats da recepziun u sch'el consumescha radio u televisiun, i n'emporta gnanc sch'el è insumma en cas da tadlar u da guardar ils programs. Tuts ston pajar.

Maun liber per augmentar la taglia illimitadamain

Il comité da referendum è da l'avis che la nova taglia da la Billag dat maun liber al Cussegl federal ed a la SSR. En moda dal tutfatg intransparenta e senza ch'il pievel haja in pled en chapitel, vegniss la taglia augmentada illimitadamain. Sugerind che las taxas sa reduceschian a curta vista, carmalan els il pievel en la trapla fiscal. Ina giada tschiffà, s'augmenta la taglia pli e pli fitg.

La televisiun statale daventa ina but senza fund

Dapi l'onn 1990 è la taxa da la Billag creschida per 64% da 279 francs sin 462 francs. Ultra da quai vul la televisiun statale far investiziuns massivas en l'internet ed intensivar atgnas producziuns charas. Tenor il comité èsi programmà qua tras che la taglia da la Billag vegn ad importar ils proxims onns 1000 francs per chasada ed onn. Ch'i dovra en tut il pajais in provediment da basa effizient cun programs da radio e televisiun da buna qualitat è incontestà. Quai na dastga dentant betg custar adina dapli. Ina taglia da la Billag anc pli auta n'è simplamain betg pli supportabla.

Taxaziun dubla

Impressarias ed impressaris, er da firmas pitschnas a partir d'ina svieuta da 500 000 francs, pajan gist duas giadas per la medema prestaziun imponida – privat ed en l'interpresa. Pervia dal ferm franc svizzer ston bleras interpresas pitschnas e mesaunas temair per lur existenza. Empè da las distgargiar, vegnan ellas chastiadas supplementarmain tras la taglia absurda da la Billag. Quai cumbain ch'ina interpresa na po gnanc tadlar radio u guardar televisiun.

Perquai NA a la nova taglia da la Billag, NA a la taglia statale imponida sfurzadamain senza avair dumandà il pievel e NA a la Lescha da radio e televisiun (LRTV).

Ulteriuras infurmaziuns sin www.mediensteuer-nein.ch;
www.facebook.com/sgvusam

Ils arguments dal Cussegl federal

Oz pon ins retschaiver dapertut e da tut temp programs da radio e da televisiun, er cun il telefonin, cun il tablet u cun il computer. Perquai èsi necessari da remplazzar la taxa odier-na tras ina taxa independenta dal possess d'in apparat. Il nov sistem è simpel e gist. Ultra da quai profitan la gronda part da las chasadas e da las interpresas. Il Cussegl federal sustegna il project en spezial per ils suandants motivs:

Nossas disas da tadlar radio e da guardar televisiun èn sa midadas fermamain pervia da l'evoluziun tecnologica. Igl è pia uras d'adattar il sistem d'incassament a la realitad.

Las disas èn
sa midadas

La taxa è gista: Aspectaturs ed audituras che na pajan nagina taxa, vegnan obligads da pajar. La finanziaziun vegn repartida sin pliras personas, perquai che oz pon praticamain tut las chasadas e tut las interpresas retschaiver radio e televisiun. Las personas sinceras na ston betg pli surpigliar custs per profitunzs.

Ina soluziun gista

La taxa è sociala: Tgi che survegn sper l'AVS/AI prestaziuns supplementaras u tgi che viva per exempel en ina chasa da personas attempadas u en ina chasa da students, na sto betg pajar la taxa. Tgi che n'ha betg in apparat da recepciun po sa laschar liberar da la taxa anc fin tschintg onns suenter l'introducziun da la taxa. Er manaschis da mastergn cun ina pitschna svieuta na pajan betg ina taxa. Cas gravants pon uschia vegnir evitads per gronda part.

Ina taxa sociala

La gronda part da las chasadas vegnan distgargiadas: Per radio e televisiun ston ellas pajar mo pli circa 400 empè da 462 francs per onn – e spargnan uschia mintga onn 60 francs. Mintga chasada paja ultra da quai mo anc ina giada e betg anc per in'abitaziun da vacanzas u per la dimora durant l'emna.

La taxa vegn per blers
pli bunmartgada

Perquai che er interpresas profitan da purschidas da radio e televisiun, per exempel d'emissiuns davart l'economia u da plattafurmas da reclama, èsi gist ch'ellas sa participeschian er vinavant a la finanziaziun. Per l'economia è la taxa supportabla: Trais quarts da tut las interpresas na ston betg pajar ina taxa, perquai che lur svieuta è pli bassa che l'import betg taxà.

Ina taxa supportabla
per interpresas

Perquai che la taxa sa basa sin ils registers d'abitants e sin l'incassament da la taglia sin la plivalur, na dovri betg pli la burocrasia d'annunzia u da desditga. Controllas che chaschunan gronds custs crodan davent gist tuttina sco la tschertga da televisiuns, da telefonins u d'auters apparats da recepciun en locals privats.

Las controllas
custaivlas crodan
davent

La votaziun na concerna ni la Billag ni creescha ella ina nova grevezza. Chasadas ed interpresas che retschaivan programs da radio e televisiun ston numnadamain pajar gia oz. L'adattaziun da la taxa che ha già lieu ils ultims 20 onns è dal rest stada fitg moderada: Ella ha mo correspundi a la chareschia.

La nova incumbensa
cuntinuescha cun la
soluziun vertenta

Il servetsch public da radio e televisiun è fitg impurtant per nossa societad e per nossa democrazia. Ina buna purschida en tut las regiuns linguisticas rinforza la coesiun da la Svizra: La SSR sco er ils radios locals e las televisiuns localas che han ina incumbensa d'infurmar la publicitad rapportan minga di davart ils fatgs naziunals e locals. Da quai profitain nus tuts – la populaziun e l'economia. Perquai duain er tuts pajar ina contribuziun.

Il servetsch public
serva a nus tuts

Per tut quests motivs recumondan il Cussegl federal ed il parlament d'acceptar la midada da la Lescha federala davart radio e televisiun (LRTV).

Text da votaziun

Lescha federala davart radio e televisiun (LRTV)

Midada dals 26 da settember 2014

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra, suenter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 29 da matg 2013¹, concluda:

I

La Lescha federala dals 24 da mars 2006² davart radio e televisiun vegn midada sco suonda:

Remplazzament d'expressiuns

En tut il decret vegnan remplazzadas las suandantas expressiuns cun la furma grammaticala respectiva:

- a. *la designaziun curta «uffizi federal» tras la scursanida «UFCOM»;*
- b. *la designaziun curta «departament» tras la scursanida «DATEC»;*
- c. *l'expressiun «taxa da recepziun» u «taxas da recepziun» tras «taxa da radio e televisiun»;*
- d. *l'expressiun «part da las taxas» u «cumpart da taxas» tras «part da la taxa».*

Art. 2 lit. c^{bis} e p

En questa lescha signifitgan las suandantas noziuns il sequent:

- c^{bis}. *publicaziun redacziunala:* emissiun redacziunala en il program d'in emettur svizzer u contribuziun concepida da la redacziun en l'ulteriura purschida publicistica da la Societad svizra da radio e televisiun (SSR) (art. 25 al. 3 lit. b);
- p. *taxa da radio e televisiun:* la taxa tenor l'artitgel 68 alinea 1.

Art. 3

Tgi che vul emetter in program svizzer, sto:

- a. annunziar quai ordavant a l'Uffizi federal da communicaziun (UFCOM); u
- b. avair ina concessiun tenor questa lescha.

¹ Fegl uffizial federal 2013 4975

² CS 784.40

Lescha federala davart radio e televisiun. Midada

Titel da classificaziun avant l'art. 3a

1a. secziun: Independenza dal stadi

Art. 3a

Il radio e la televisiun èn independents dal stadi.

Art. 5a Pretensiuns minimalas envers l'ulteriura purschida publicistica da la SSR

Las contribuziuns concepidas da la redacziun en l'ulteriura purschida publicistica da la SSR ston satisfar als principis da program tenor ils artitgels 4 e 5. L'obligaziun da diversitad (art. 4 al. 4) vala mo per dossiers d'elecziuns e da votaziuns.

Art. 6 titel ed al. 2

Autonomia

² Tar la concepziun, en spezial tar la tscherna dals temas, tar l'elavuraziun dal cuntegn sco er tar la preschentaziun da lur publicaziuns redacziunalas e da la reclama èn ils emetturs libers e surpiglian la responsabladad en chaussa.

Art. 7 titel, al. 2 emprima e terza frasa sco er al. 4

Ulteriuras pretensiuns envers ils programs dals emetturs da televisiun

² (*Concerna mo il text franzos*). ... Questa obligaziun na vala dentant betg per la SSR.

⁴ Ils emetturs da televisiun regiunals che han ina concessiun suttituleschan las emisiuns d'infurmaziun principalas. Il Cussegl federal fixescha la dimensiun da questa obligaziun. Ils custs che resultan per preparar las emisiuns per personas cun impediments d'uidada vegnan finanziads cumplainamain tras la taxa da radio e televisiun (art. 68a).

Art. 11 al. 2

² La reclama na dastga da princip betg surpassar 20 pertschient dal temp d'emissiun dad 1 ura. Il Cussegl federal regla las excepziuns.

Art. 17 al. 1 e 2 lit. f

¹ Ils emetturs èn obligads da dar a l'autorità da concessiun e da surveglianza gratuitamain las infurmaziuns e las actas che quellas dovran en il rom da lur activitad da surveglianza sco er per examinar ina periclitaziun da la diversitad da las opiniuns e da las purschidas (art. 74 e 75).

² A l'obligaziun da dar infurmaziuns èn suttamessas er personas giuridicas e natiralas:

Lescha federala davart radio e televisiun. Midada

- f. ch'èn activas sin in u plirs martgads relevants per las medias en il senn da l'artitgel 74, nua ch'i vegn examinada ina periclitaziun da la diversitad da las opiniuns e da las puschidas, uschenavant che las infurmaziuns èn necessarias per sclerir ina posiziun dominante sin il martgà.

Art. 20   Registraziun e conservaziun da las emissiuns sco er da las contribuziuns en l'ulteriura puschida publicistica da la SSR

¹ Ils emetturs da programs svizzers ston registrar tut las emissiuns e conservar las registraziuns sco er il material ed ils documents respectivs durant almain 4 mais. Il Cussegl federal po dispensar tshertas categorias d'emetturs da questa obligaziun.

² Las contribuziuns en l'ulteriura puschida publicistica da la SSR ston medemamain vegnir registradas, ed ellas ston vegnir conservadas ensemen cun il material ed ils documents respectivs. Il Cussegl federal regla la durada e la dimensiun da l'obligaziun da registraziun e da conservaziun resguardond las pussaivladads tecnicas e la raschunaivladad per la SSR.

³ Sch'i vegn inoltrà entaifer il termin da conservaziun ina reclamaziun tar il post da mediaziun u fatg recurs tar l'Autoritad independenta da recurs davart radio e televisiun u avert d'uffizi ina procedura da surveglianza, ston las registraziuns, il material ed ils documents respectivs vegnir conservads fin a la fin da la procedura.

Art. 21 al. 3

³ Ils custs dals organs tenor l'alinea 2 sco er l'indemnisaziun dals emetturs tenor l'alinea 1 vegnan finanziads tras la taxa da radio e televisiun, uschenavant ch'il retgav da l'indemnisaziun per prender invista dals programs registrads e per reutilisar quels na basta betg.

Art. 22 al. 1

¹ Els emetturs da programs svizzers che han ina concessiun pajan mintga onn ina taxa da concessiun. Il retgav da la taxa da concessiun vegn duvrà en emprima lingia per promover projects da perscrutaziun en il sector da radio e televisiun (art. 77) ed en segunda lingia per novas tecnologias da diffusiun (art. 58).

Art. 25 al. 4

⁴ La SSR po porscher singuls programs en collavuraziun cun auters emetturs. La collavuraziun vegn reglada en contracts che ston vegnir approvads dal Departament federal per ambient, traffic, energia e comunicaziun (DATEC).

Art. 26 al. 2 terza frasa

² ... La durada da questas fanestras regionalas na dastga betg surpassar 1 ura per di.

Lescha federala davart radio e televisiun. Midada

Art. 35 al. 3

³ Sche la SSR desista d'ina activitad ch'è stada d'ina gronda impurtanza tar la fixaziun da l'autezza da la taxa, po il DATEC obligar la SSR da furmar reservas che ston vegnir resguardadas tar la proxima adattaziun da la taxa.

Art. 38 al. 5

aboli

Art. 40 al. 1

¹ Las parts da la taxa per emetturs che han il dretg d'ina part da la taxa tenor l'artigel 68a alinea 1 litera d importan 4 fin 6 pertschient dal retgav da la taxa da radio e televisiun. Il Cussegl federal determinescha:

- a. cur ch'el fixescha l'autezza da la taxa, las parts che stattan a disposiziun al radio respectivamain a la televisiun, resguardond il basegn per ademplir las incaricas da prestaziun tenor l'artigel 38 alinea 1;
- b. la part procentuala maximala che la part da la taxa dastga importar cumpareglià cun ils custs da manaschi dal singul emettur.

Art. 41 al. 2

² Emetturs cun ina concessiun che han il dretg d'ina part da la taxa ston duvrar ils meds finansials en moda economica e conform a las prescripziuns. Distribuziuns dal gudogn n'èn betg admissiblas. La diffusiun dal program che vegn finanzià tras la taxa sto vegnir separada en la contabilitad d'eventualas autras activitads economicas dal concessiunari. Sch'ina interpresa, che vegn controllada economicamain dal concessiunari, furnescha prestaziuns en connex cun il program, procura il concessiunari che questas prestaziuns vegnian separadas en la contabilitad da las autras activitads.

Art. 44 al. 1 lit. g ed al. 3

¹ Ina concessiun po vegnir dada, sch'il petent:

- g. *aboli*

³ In emettur respectivamain l'interpresa, a la quala l'emettur appartegna, po survegnir maximalmain duas concessiuns da televisiun e duas concessiuns da radio. Il Cussegl federal po prevair excepziuns per l'introducziun da novas tecnologias da diffusiun.

Art. 45 al. 1bis

^{1bis} Las concessiuns pon vegnir prolungadas senza publicaziun uffiziala, en spezial sche la situaziun en las zonas da provediment u midadas tecnologicas signifitgan sfidas particularas per ils emetturs. En quest connex vegn resguardà l'adempliment da l'incarica da prestaziun fin ussa.

Lescha federala davart radio e televisiun. Midada

Art. 52 al. 3

aboli

Art. 54   Frequenzas per ils programs

¹ Il Cussegl federal procura ch'i stettian a disposiziun avunda frequenzas per ademplir l'incarica da prestaziun costituziunala da radio e televisiun (art. 93 al. 2 Cst.). En spezial procura el ch'ils programs cun dretg d'access possian vegnir derasads en la zona da provediment previs sin via terrestre e senza fil, ed el fixescha ils princips decisivs en quest regard.

² Per las frequenzas u per ils blocs da frequenzas che vegnan applitgads tenor il plan naziunal d'attribuziun da las frequenzas (art. 25 LTC³) per la diffusium da programs da radio e televisiun fixescha el:

- a. il territori da diffusium;
- b. il dumber da programs da radio u televisiun che ston vegnir derasads u las capacitads da transmissiun che ston vegnir reservadas per la diffusium dals programs.

³ Per segirar il provediment da la populaziun en situaziuns extraordinarias procura il DATEC ch'i possia vegnir garantida ina diffusium suffizienta da programs tenor las prescripziuns dal Cussegl federal.

Art. 58   Promoziun da novas tecnologias da diffusium

¹ Tras contribuziuns per installar e manar raits d'emetturs po il UFCOM sustegnair durant in temp limità l'introducziun da novas tecnologias per la diffusium da programs, uschenavant ch'i n'èn avant maun naginas pussaivladads da finanziaziun suffizientas en la zona da provediment correspondent.

² El po infurmar la publicitad davart novas tecnologias, en spezial davart las premisas tecnicas e davart las pussaivladads d'applicaziun, e collavurar per quest intent cun terzas persunas.

³ Las prestaziuns da promoziun tenor ils alineas 1 e 2 vegnan finanziadas tras il retgav da la taxa da concessiun (art. 22) e, sche quel na basta betg, tras il retgav da la taxa da radio e televisiun.

⁴ Tar la fixaziun da l'autezza da la taxa da radio e televisiun (art. 68a) determinescha il Cussegl federal la part che stat a disposiziun per las prestaziuns da promoziun. Quella importa maximalmain 1 pertschient da l'entir retgav da la taxa.

⁵ Il Cussegl federal determinescha tgi che ha il dretg da prestaziuns da promoziun e fixescha las premissas per survegnir talas.

³ CS 784.10

Lescha federala davart radio e televisiun. Midada

Titel da classificaziun avant l'art. 68

2. chapitel: Taxa da radio e televisiun

1. secziun: Disposiziuns generalas

Art. 68   Princip

¹ La Confederaziun incassessa ina taxa per financiar l'adempliment da l'incarica da prestaziun costituziunala da radio e televisiun (art. 93 al. 2 Cst.).

² La taxa vegn incassada per chasada e per interpresa.

³ Il retgav e l'utilisaziun da la taxa na figureschan betg en il quint da la Confederaziun, cun excepziun da las indemniziuns ch'èn da pajar a la Confederaziun.

Art. 68a   Autezza da la taxa e clav da repartiziun

¹ Il Cussegl federal fixescha l'autezza da la taxa da chasadas e da la taxa d'interpretas. Decisiv è il basegn per:

- a. financiar ils programs da la SSR e l'ulteriura purschida publicistica da la SSR ch'è necessaria per ademplir l'incumbensa da program (art. 25 al. 3 lit. b);
- b. sustegnair programs da concessiunaris che han il dretg d'ina part da la taxa (art. 38–42);
- c. sustegnair la Fundaziun per la retschertga davart l'utilisaziun da radio e televisiun (art. 81);
- d. promover l'installaziun da raits d'emetturs en il rom da l'introducziun da novas tecnologias da diffusziun (art. 58);
- e. financiar la preparaziun d'emissiuns da programs da televisiun regiunals concessiunads per persunas cun impediments d'udida (art. 7 al. 4);
- f. las incumbensas da l'organ d'incassament, da l'Administraziun federala da taglia (AFT), dal UFCOM sco er dals chantuns e da las vischnancas en connex cun incassar la taxa e cun far valair l'obligaziun da pajar la taxa (art. 69d–69g e 70–70d);
- g. financiar il mantegniment da programs (art. 21).

² Il Cussegl federal fixescha, co ch'il retgav da la taxa vegn reparti sin ils intents d'utilisaziun tenor l'alinea 1. El po determinar separadamain las parts per ils programs da radio, per ils programs da televisiun e per l'ulteriura purschida publicistica da la SSR.

³ En sia decisiun davart l'autezza da la taxa resguarda il Cussegl federal la recumandaziun dal survegliader dals pretschs. Divergenzas da las recumandaziuns ston vegnir motivadas publicamain.

Titel da classificaziun avant l'art. 69

2. secziun: Taxa da chasadas

Art. 69 Disposiziuns generalas

¹ L'obligaziun dals commembers d'ina chasada da pajar la taxa cumenza l'emprim di dal mais che suonda la fundaziun da la chasada e finescha l'ultim di dal mais che la chasada vegn schliada.

² Decisiva per incassar la taxa è la fundaziun da la chasada, sco quai ch'ella è inscritta en il register chantunal u communal d'abitants.

³ Il Cussegl federal regla la periodicitad da la taxa, il mument che la taxa sto vegnir pajada sco er sia surannaziun.

Art. 69a Chasadas privatas: obligaziun da pajar la taxa

¹ Per mintga chasada privata sto vegnir pajada ina taxa da la medema autezza.

² La definiziun da la chasada privata sa drizza tenor la legislaziun davart l'armonisaziun dals registers.

³ Per la taxa d'ina chasada stattan bunas solidaricamain quellas persunas maiorennas che adempleschan in dals suandants criteris:

- a. la chasada è lur domicil principal, analogamain a la definiziun da la vischnanca da domicil tenor l'artitgel 3 litera b da la Lescha dals 23 da zercladur 2006⁴ davart l'armonisaziun dals registers (LAR); u
- b. ellas n'han nagin domicil principal en Svizra e la chasada è lur domicil secundar, analogamain a la definiziun da la vischnanca da dimora tenor l'artitgel 3 litera c LAR.

⁴ La responsabladad d'ina persuna s'extenda sin las pretensiuns da las periodas da taxaziun, al cumenzament da las qualas questa persuna appartegna a la chasada correspondent.

⁵ Sche tut las persunas maiorennas bandunan entaifer in mais la chasada, a la quala ellas appartegnevan il cumenzament dal mais, vala la chasada sco schliada l'ultim di da quest mais.

Art. 69b Chasadas privatas: dispensaziun da l'obligaziun da pajar la taxa

¹ Da l'obligaziun da pajar la taxa vegnan dispensadas:

- a. sin lur dumonda persunas che survegnan prestaziuns annualas tenor l'artitgel 3 alinea 1 litera a da la Lescha federala dals 6 d'october 2006⁵ davart las prestaziuns supplementaras tar l'assicuranza per vegls, survivents ed invaliditad; la dispensaziun vala retroactivamain a partir dal cumenzament da la retratga da questas prestaziuns supplementaras, maximalmain dentant 5 onns avant che la dumonda è entrada tar l'organ d'incassament;

⁴ CS 431.02

⁵ CS 831.30

- b. personas che giaudan privilegis, immunitads e facilitaziuns tenor l'artitgel 2 alinea 2 da la Lescha dals 22 da zercladur 2007⁶ davart il stadi ospitant (LSO) e che han il status da diplomat, premess ch'ellas na sajan betg burgaisas svizras; il Cussegl federal regla la dispensaziun d'ulteriuras personas che giaudan privilegis, immunitads e facilitaziuns e che appartegnan al personal dals beneficiaris instituziunals tenor l'artitgel 2 alinea 1 literas d, e ed f LSO, premess ch'ellas na sajan betg burgaisas svizras.

² Sch'in commember d'ina chasada privata ademplescha las premissas da dispensaziun tenor l'alineia 1, scroda l'obligaziun da pajar la taxa per tut ils commembers da la chasada respectiva.

Art. 69c Chasadas collectivias

¹ Per mintga chasada collectiva sto vegnir pajada ina taxa da la medema autezza.

² La definiziun da la chasada collectiva sa drizza tenor la legislaziun davart l'armonisaziun dals registers.

³ La taxa sto vegnir pajada da l'instituziun da dretg privat u public ch'è responsabla per la chasada collectiva.

Art. 69d Incassament da la taxa da chasadas

¹ Il Cussegl federal po delegar l'incassament da la taxa da chasadas e las incumbensas che resultan en quest connex ad in organ d'incassament ordaifer l'administraziun federala. La legislaziun davart las acquisiziuns publicas è applitgbla.

² Il UFCOM surveglia l'organ d'incassament.

Art. 69e Incumbensas e cumpetenzas da l'organ d'incassament

¹ L'organ d'incassament po decretar disposiziuns:

- a. envers ils debiturs da la taxa: davart l'obligaziun da pajar la taxa;
- b. envers ils chantuns e las vischnancas: davart lur indemnisaziun tenor l'artitgel 69g alinea 4.

² En quest connex daventa l'organ d'incassament activ sco autoritad en il senn da l'artitgel 1 alinea 2 litera e LFPA⁷. El po eliminar l'opposiziun en proceduras da scussiun tenor l'artitgel 79 da la Lescha federala dals 11 d'avrigl 1889⁸ davart la scussiun ed il concurs (LSC), ed el vala sco autoritad administrativa en il senn da l'artitgel 80 alinea 2 cifra 2 LSC.

³ El na dastga pratitgar naginas autras activitads economicas che quellas ch'èn vegnidas delegadas tenor questa lescha.

⁴ El publitgescha mintga onn in rapport davart sia activitad sco er ses quint annual.

⁶ CS 192.12

⁷ CS 172.021

⁸ CS 281.1

Art. 69f Elavuraziun da datas tras l'organ d'incassament

¹ Per sclerir la dispensaziun da l'obligaziun da pagar la taxa tenor l'artitgel 69b alinea 1 litera a po l'organ d'incassament elavurar datas che permettian da trair conclusiuns davart la sanadad d'ina persuna sco er davart mesiras da l'agid social che concernan questa persuna. L'elavuraziun da datas e la surveglianza respectiva sa drizzan tenor las disposiziuns da la Lescha federala dals 19 da zercladur 1992⁹ davart la protecciun da datas che valan per ils organs federals.

² L'organ d'incassament prenda las mesiras organisatoricas e tecnicas, per che las datas sajan segiradas cunter elavuraziuns nunautorizadas. Las datas ch'el obtegna en connex cun sia activitad tenor questa lescha dastga el elavurar mo per incassar la taxa, ed el dastga surdar questas datas a terzas persunas mo per quests intents.

³ Datas che permettian da trair conclusiuns davart la sanadad d'ina persuna sco er davart mesiras da l'agid social che concernan questa persuna, na dastgan betg vegnir communitgadas a terzas persunas. Questas datas dastgan vegnir arcunadas tar terzas persunas en furma codada (codaziun dal cuntegn). Las datas dastgan vegnir decodadas mo tras l'organ d'incassament. Las persunas ch'èn incaricadas cun lavurs da tgira, da mantegniment u da programmaziun dastgan elavurar talas datas en ils systems d'infurmaziun, sche quai è necessari per ademplir lur incumbensas e sche la segirezza da las datas è garantida. Il cuntegn da las datas na dastga betg vegnir midà qua tras.

⁴ L'organ d'incassament sto surdar ad in eventual successur a temp, gratuitamain ed en furma electronica las datas ch'èn necessarias per incassar la taxa. Suenter la surdada sto el destruir las datas che na vegnan betg pli duvradas.

Art. 69g Retratga da las datas davart las chasadas

¹ Las datas davart las chasadas e davart las persunas appartegnentas ch'èn necessarias per incassar la taxa retira l'organ d'incassament dals suandants registers:

- a. dals registers d'abitants (art. 2 al. 2 lit. a LAR¹⁰);
- b. dal sistem d'infurmaziun Ordipro dal Departament federal d'affars externs (art. 2 al. 1 lit. c LAR).

² El retira las datas da la plattafurma d'informatica e da comunicaziun da la Confederaziun tenor l'artitgel 10 alinea 3 LAR.

³ Ils chantuns e las vischnancas mettan a disposiziun a l'organ d'incassament en furma codada las datas da lur registers d'abitants, e quai tenor las cundiziuns ed en la periodicitad che vala per la furniziun a la plattafurma d'informatica e da comunicaziun da la Confederaziun.

⁴ L'organ d'incassament paja a las vischnancas ed als chantuns contribuziuns che derivan dal retgav da la taxa per lur investiziuns specificas ch'èn necessarias per pudair transmetter las datas a quest organ.

⁹ CS 235.1

¹⁰ CS 431.02

Lescha federala davart radio e televisiun. Midada

⁵ L'organ d'incassament po duvrar sistematicamain il numer d'assicuranza tenor l'artitgel 50c da la Lescha federala dals 20 da december 1946¹¹ davart l'assicuranza per vegls e survivents (LAVS):

- a. per ademplir sias incumbensas en connex cun l'incassament da la taxa;
- b. per survegnir da las vischnancas e dals chantuns indicaziuns pli precisas davart las datas furnidas.

⁶ Il Cussegl federal determinescha, tge datas che l'organ d'incassament po retrair tenor l'alineia 1. El regla ils detagls davart la dimensiun e l'elavuraziun da las datas, davart la periodicidad da las furniziuns da datas sco er davart las contribuziuns als chantuns ed a las vischnancas tenor l'alineia 4.

Titel da classificaziun avant l'art. 70

3. secziun: Taxa d'interpresas

Art. 70   Obligaziun da las interpresas da pajar la taxa

¹ Ina interpresa è obligada da pajar la taxa, sch'ella ha cuntanschi, durant la perioda fiscala terminada l'onn chalendar precedent tenor l'artitgel 34 da la Lescha federala dals 12 da zercladur 2009¹² davart la taglia sin la plivalur (LTPV), la svieuta minimala fixada dal Cussegl federal.

² Sco interpresa vala, tgi ch'è inscrit tar la AFT en il register da las personas obligadas da pajar la taglia sin la plivalur.

³ Sco svieuta en il senn da l'alineia 1 vala la svieuta totala ch'ina interpresa ha cuntanschi e ch'è da declerar tenor la LTPV, senza la taglia sin la plivalur, independentamain da sia qualificaziun sut l'aspect da la taglia sin la plivalur. Nua ch'i vegn applitgada la taxaziun da gruppa, è decisiva la svieuta totala da la gruppa da la taglia sin la plivalur.

⁴ Il Cussegl federal fixescha la svieuta minimala uschia, che interpresas pitschnas èn dispensadas da la taxa.

⁵ L'autezza da la taxa sa drizza tenor la svieuta. Il Cussegl federal fixescha plirs stgalims da svieuta cun mintgamai ina tariffa per stgalim (categorias tariffaras).

Art. 70a   Incassament da la taxa d'interpresas

¹ La AFT incassescha la taxa.

² Per mintga interpresa ch'è obligada da pajar la taxa determinescha la AFT mintga onn, en il rom da l'incassament da la taglia sin la plivalur, sia classificaziun en ina categoria tariffara e metta a quint questa taxa.

³ Sch'ina interpresa na dispona betg d'in rendaquint u sche quel è evidentamain insufficient, attribuescha la AFT l'interpresa ad ina categoria tariffara tenor ses apprezziar.

¹¹ CS 831.10

¹² CS 641.20

Lescha federala davart radio e televisiun. Midada

⁴ Sch'i n'è per il mument betg pussaivel d'attribuir l'interpresa ad ina categoria tariffara per la perioda fiscala terminada l'onn chalendar precedent, metta la AFT a quint la taxa pir, cur che la categoria tariffara è determinada.

Art. 70b Pajament da la taxa ed execuziun

¹ La taxa sto mintgamai vegnir pajada entaifer 60 dis suenter ch'ella è vegnida messa a quint, ed ella surannescha 5 onns suenter ch'ella avess stui vegnir pajada. Per pajaments retardads vegn debità senza admoniziun in tschains da retard da 5 pertschient per onn.

² Sche la persuna ch'è obligada da pajar la taxa fa opposiziun, decretescha la AFT ina disposiziun davart l'autezza da la taxa debitada ed eliminescha a medem temp l'opposiziun tenor l'artitgel 79 LSC¹³.

³ En cas da contestaziun ha la collocaziun definitiva lieu pir, cur ch'ina disposiziun ha survegni forza legala.

⁴ La taxa debitada e messa a quint po vegnir scuntrada cun indemniziuns da la taglia sin la plivalur.

⁵ Per garantir la taxa valan ils artitgels 93–95 LTPV¹⁴. Per la cunresponsabladad e per la successiun valan ils artitgels 15 e 16 LTPV.

⁶ La procedura sa drizza tenor la LFPA¹⁵.

Art. 70c Rapport da la AFT

¹ En sia contabilitad sto la AFT separar l'activitad per incassar la taxa da las ulteriuras activitads.

² Ella publitescha mintga onn il quint annual ed in rapport davart sia activitad en connex cun l'incassament da la taxa.

Art. 70d Elavuraziun da datas ed obligaziun da secretezza

¹ La AFT elavura mo las datas ch'ella dovra per ademplir las incumbensas tenor questa lescha. Valair valan las disposiziuns da la LTPV¹⁶ davart l'elavuraziun da datas.

² L'obligaziun da secretezza e sias excepziuns tenor l'artitgel 74 LTPV valan er en il rom da l'incassament da la taxa.

¹³ CS 281.1

¹⁴ CS 641.20

¹⁵ CS 172.021

¹⁶ CS 641.20

Lescha federala davart radio e televisiun. Midada

Titel da classificaziun avant l'art. 71

3. chapitel: Taxas d'utilisaziun per la recepciun terrestre senza fil

Art. 71 titel

aboli

Titel da classificaziun avant l'art. 74

2. chapitel: Mesiras cunter la periclitaziun da la diversitad da las opiniuns e da las purschidas

Art. 74 al. 2 segunda frasa

² ... La Cumissiuun da concurrenza applitgescha ils princips da la legislaziun davart ils cartels e po publicitar sia posiziun.

Art. 80 al. 2

² Il cussegl da fundaziun ha tuttina blers represchentants da la SSR sco represchentants dals ulteriurs emetturs svizzers. Ultra da quai vegnan elegidas autras persunas en il cussegl da fundaziun. I vegn guardà che las regiuns linguisticas e las schlattainas sajan represchentadas adequatamain en il cussegl da fundaziun.

Art. 83 al. 1 lit. a

¹ L'Autoritad da recurs è cumpetenta per:

- a. tractar recurs concernent il cuntegn da publicaziuns redacziunalas sco er concernent la refusa da l'access al program u a l'ulteriura purschida publicistica da la SSR (art. 94–98);

Art. 86 al. 1, 2, 4 e 5

¹ Il UFCOM guarda che questa lescha e las disposiziuns executivas, la concessiuun sco er las convenziuns internaziunalas respectivas vegnian observadas. Per tractar recurs concernent il cuntegn da publicaziuns redacziunalas sco er concernent la refusa da l'access al program u a l'ulteriura purschida publicistica da la SSR (art. 83 al. 1 lit. a ed art. 94–98) è cumpetenta l'Autoritad da recurs.

² Mesiras da surveglianza che sa refereschan a la produczuun ed a la preparaziun dals programs e da l'ulteriura purschida publicistica da la SSR sco er puras controllas da l'opportunitad n'èn betg admissas.

⁴ En la procedura da surveglianza da l'Autoritad da recurs (art. 91–98) n'èn admissas naginas mesiras preventivas.

⁵ L'Autoritad da recurs giuditgescha mo recurs concernent publicaziuns redacziunalas cumparidas e concernent la refusa da l'access al program u a l'ulteriura purschida publicistica da la SSR. Ella n'intervegn betg d'uffizi.

Lescha federala davart radio e televisiun. Midada

Art. 89 al. 2

² Sin dumonda da l'Autoritad da recurs (art. 97 al. 4) po il DATEC scumandar il program u decretar cundiziuns per l'activitad da diffusiuin.

Art. 90 al. 1 lit. h

aboli

Titel da classificaziun avant l'art. 91

2. chapitel: Surveglianza tras l'Autoritad da recurs

1. secziun: Procedura da reclamaziun tar il post da mediaziun

Art. 91 al. 3 lit. a^{bis} e b

³ Ils posts da mediaziun tractan reclamaziuns cunter:

- a^{bis}. contribuziuns concepidas da la redacziun e cumparidas en l'ulteriura purschida publicistica da la SSR pervia da violaziun da l'artitel 5a;
- b. la refusa da l'access al program d'emetturs svizzers u a la part da l'ulteriura purschida publicistica da la SSR concepida da la redacziun.

Art. 92   Reclamaziun

¹ Mintga persuna po inoltrar ina reclamaziun tar il post da mediaziun:

- a. cunter publicaziuns redacziunalas pervia da violaziun dals artitgels 4, 5 e 5a da questa lescha;
- b. cunter la refusa da l'access (art. 91 al. 3 lit. b).

² Las reclamaziuns ston vegnir inoltradas entaifer 20 dis sunter la cumpariziun da la publicaziun contestada u sunter la refusa da la dumonda d'access en il senn da l'artitel 91 alinea 3 litera b.

³ Sche la reclamaziun sa referescha a pliras emissiuns u contribuziuns, cumenza il termin cun la diffusiuin respectivamain cun la cumpariziun da l'ultima publicaziun contestada. L'emprima publicaziun contestada na dastga dentant betg esser cumparida dapli che 3 mais avant l'ultima publicaziun contestada.

⁴ Ina reclamaziun po mo sa drizzar cunter pliras contribuziuns concepidas da la redacziun en l'ulteriura purschida publicistica da la SSR, sche questas contribuziuns èn cumparidas en il medem dossier d'elecziuns u da votaziuns.

⁵ La reclamaziun sto vegnir inoltrada en scrit, ed ella sto vegnir documentada, sch'ella pertutga l'ulteriura purschida publicistica da la SSR. En ina curta motivaziun stoi vegnir inditgà, en tge regard ch'il cuntegn da la publicaziun redacziunala contestada duai esser manglus u che la refusa da l'access al program respectivamain a la part da l'ulteriura purschida publicistica da la SSR concepida da la redacziun duai cuntrafar al dretg.

Lescha federala davart radio e televisiun. Midada

Titel da classificaziun avant l'art. 94

2. secziun: Procedura da recurs tar l'Autoridad da recurs

Art. 94 al. 1 frasa introductiva e lit. b sco er al. 2 e 3

¹ Recurs cunter ina publicaziun redacziunala cumparida u cunter ina refusa da l'access pon vegnir inoltrads:

- b. da personas che cumprovan ina stretga relaziun tar l'object da las publicaziuns redacziunalas contestadas u da personas, da las qualas la dumonda d'access (art. 91 al. 3 lit. b) è vegnida refusada.

² Er personas natirals che na cumprovan betg ina stretga relaziun tar l'object da las publicaziuns redacziunalas contestadas pon far recurs, sch'ellas preschentan almain 20 suttascripziuns.

³ Personas natirals che fan in recurs tenor l'alinea 2, ston avair almain 18 onns ed avair il dretg da burgais svizzer ubain ina permissiun da domicil u da dimora.

Art. 95 al. 3

³ Il recurs sto inditgar curtamain:

- a. en tge regard che la publicaziun redacziunala contestada ha violà las disposiziuns davart il cuntegn tenor ils artitgels 4, 5 e 5a u il dretg internaziunal liant per ils emetturs svizzers; u
- b. quant enavant che la refusa da l'access (art. 91 al. 3 lit. b) cuntrafa al dretg.

Art. 97 al. 2 e 4

² L'Autoridad da recurs constatescha, sche:

- a. las publicaziuns redacziunalas contestadas han violà disposiziuns davart il cuntegn tenor ils artitgels 4, 5 e 5a u tenor il dretg internaziunal respectiv; u
- b. sche la refusa da l'access (art. 91 al. 3 lit. b) cuntrafa al dretg.

⁴ En cas da grevas cuntravenziuns repetidas cunter las obligaziuns tenor l'artitgel 4 alineas 1 e 3 sco er tenor l'artitgel 5 concernent il program u cunter las obligaziuns correspondentas concernent l'ulteriura purschida publicistica da la SSR (art. 5a) po l'Autoridad da recurs inoltrar al DATEC ina dumonda per in scumond d'emissiun (art. 89 al. 2).

Art. 99

¹ La protecziun giuridica sa drizza tenor las disposiziuns generalas da la giurisdicziun federala.

² Cunter las disposiziuns da l'organ d'incassament poi vegnir fatg recurs tar il UFCOM.

³ Cunter las decisziuns da l'Autoridad da recurs poi vegnir fatg recurs directamain tar il Tribunal federal.

Lescha federala davart radio e televisiun. Midada

Art. 101 al. 1 ed art. 102 al. 2
aboli

Art. 104 titel ed al. 2

Cunvegnas internaziunalas

² Il Cussegl federal po delegar al DATEC u al UFCOM la cumpetenzza da concluder contracts internaziunals che reglan dumondas tecnicas u administrativas.

Art. 109a Surplis da las parts da la taxa

¹ Ils surplis da las parts da la taxa per ils emetturs da programs regionalis e locals (art. 38) ch'existan il mument da l'entrada en vigur da questa disposiziun vegnan utilisads a favur dals emetturs che han il dretg d'ina part da la taxa:

- a. per in quart per la scolaziun e la furmazium supplementara da lur employoids;
- b. per trais quarts per la promoziun da novas tecnologias da diffusium tenor l'artitgel 58 sco er per proceduras digitalas da producziun televisiva.

² Fin 10 pertschient dals surplis pon vegnir duvrads per l'infurmaziun generala da la publicitad tenor l'artitgel 58 alinea 2.

³ Il Cussegl federal determinescha la dimensiun da l'import che po vegnir duvrà per ademplier las incumbensas tenor ils alineas 1 e 2. El resguarda la part che sto vegnir retegnida sco reserva da liquiditad.

⁴ Il UFCOM conceda sin dumonda las singulas contribuziuns tenor l'alinea 1. Il Cussegl federal regla las premissas ed ils criteris da calculaziun, tenor ils quals il UFCOM paja las contribuziuns.

Art. 109b Introducziun da la taxa da radio e televisiun

¹ Il Cussegl federal determinescha la data, a partir da la quala vegn incassada la nova taxa da radio e televisiun.

² Fin lura vegn la taxa da recepciun per la recepciun privata e commerciala da programs incassada tenor il dretg vertent (art. 68–70 ed art. 101 al. 1 LRTV 2006¹⁷).

³ L'utilisaziun dal retgav da la taxa da recepciun sa drizza tenor las disposiziuns dal nov dretg davart la taxa da radio e televisiun.

⁴ Il Cussegl federal regla la midada al nov sistem da taxas. En spezial po el prevair ch'ils meds existents da la taxa da recepciun vegnian transferids en il nov sistem, ed el po fixar ils organs che cuntinueschan cun las proceduras pendentas davant l'emprima instanza.

⁵ Per l'emprima perioda da la taxa d'interpresas po el fixar ina perioda da calculaziun che divergescha da l'artitgel 70 alinea 1.

¹⁷ CULF 2007 737

Lescha federala davart radio e televisiun. Midada

Art. 109c Chasadas privatas senza pussaivladads da recepziun

¹ Sin dumonda vegnan tut ils commembers d'ina chasada privata, nua che nagins apparats adattads per recepir programs da radio u televisiun n'èn pronts per il diever u en funcziun, dispensads da la taxa per ina perioda da taxaziun.

² Il Cussegl federal fixescha las categorias d'apparats che valan sco adattadas per recepir programs.

³ Il UFCOM po entrar en las localitads d'ina chasada dispensada tenor l'aleina 1 per controllar, sche las premissas da deliberaziun èn ademplidas.

⁴ Tgi ch'è dispensà da la taxa tenor l'aleina 1 e fa pront per il diever u metta en funcziun en la chasada in apparat adattà per recepir programs avant la scadenza da la perioda da taxaziun, sto annunziar quai ordavant a l'organ d'incassament.

⁵ Cun ina multa fin 5000 francs vegn chastià, tgi che appartegna ad ina chasada ch'è dispensada da la taxa tenor l'aleina 1, en la quala in apparat adattà per recepir programs è pront per il diever u en funcziun, senza avair annunzià quai ordavant a l'organ d'incassament tenor l'aleina 4.

⁶ Tras ina procedura d'invista electronica renda l'organ d'incassament accessiblas al UFCOM las datas personalas che vegnan duvradas per ina persecuziun penala tenor l'aleina 5. Il Cussegl federal po decretar disposiziuns davart la dimensiun da questas datas, davart l'access a las datas, davart il dretg d'elavurar las datas sco er davart la conservaziun e la segirezza da las datas.

⁷ La dispensaziun da l'obligaziun da pajar la taxa finescha 5 onns suenter la data, a partir da la quala la taxa è vegnida incassada tenor l'artitgel 109b aleina 1.

II

La midada d'auters decrets vegn reglada en l'agiunta.

III

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

Midada d'auters relaschs

Las leschas federalas qua sutvart vegnan midadas sco suonda:

1. Lescha dals 16 da mars 2012 davart l'egualitad da persunas cun impediments¹⁸

Art. 3 lit. e

Questa lescha vala:

- e. per prestaziuns ch'èn da princip accessiblas per mintgin e che vegnan furnidas da persunas privatas, d'interpresas che dovran ina concessiun d'infrastructura tenor l'artitgel 5 da la Lescha da viafier dals 20 da december 1957¹⁹ u ina concessiun per transportar persunas tenor l'artitgel 6 da la Lescha dals 20 mars 2009²⁰ davart il transport da persunas, d'ulteriuras interpresas concessiunadas e da las instituziuns publicas;

2. Lescha dals 17 da zercladur 2005 davart il Tribunal administrativ federal²¹

Art. 32 al. 1 lit. i

¹ Il recurs è inadmissibel cunter:

- i. disposiziuns davart la surdada, la midada u la renovaziun da la concessiun per la Societad svizra da radio e televisiun (SSR).

3. Lescha dals 12 da zercladur 2009 davart la taglia sin la plivalur²²

Art. 18 al. 2 lit. l

² Per mancanza da prestaziuns na valan en spezial las suandantas circulaziuns da meds finansials betg sco salari:

- l. taxas, contribuziuns u ulteriurs pajaments che vegnan retschavids per activitads suveranas; la taxa da radio e televisiun che vegn incassada sin basa da la

¹⁸ CS 151.3

¹⁹ CS 742.101

²⁰ CS 745.1

²¹ CS 173.32

²² CS 641.20

Lescha federala davart radio e televisiun. Midada

Lescha federala dals 24 da mars 2006²³ davart radio e televisiun (LRTV) va-la sco indemnizaziun suttamessa a la taglia.

Art. 25 al. 2 lit. b

² La tariffa da taglia reducida da 2,5 pertschient vegn applitgada:

- b. tar la taxa da radio e televisiun che vegn incassada tenor la LRTV²⁴ sco er sin prestaziuns furnidas dals emetturs da radio e televisiun che han il dretg d'ina part da la taxa, cun excepziun da las prestaziuns da caracter commercial;

Art. 75 al. 2

² Las autoritads administrativas federalas, ils instituts e manaschis federals autonoms sco er tut las ulteriuras autoritads chantunalas, districtualas, cirquitalas e communalas che n'èn betg numnadas en l'alinea 1 han l'obligaziun da dar infurmaziuns a la AFT, uschenavant che las infurmaziuns giavischadas pon avair ina impurtanza per exequir questa lescha, per incassar la taglia tenor questa lescha sco er per incassar la taxa d'interpresas tenor la LRTV²⁵; las infurmaziuns ston vegnir dadas gratuitamain. Sin giavisch ston ils documents vegnir surdads gratuitamain a la AFT.

4. Lescha da telecomunicaziun dals 30 d'avrigl 1997²⁶

Art. 39 al. 1, 3 e 3bis

¹ Per concessiuns da radiocomunicaziun incassescha l'autorità da concessiun ina taxa. Naginas taxas da concessiun na vegnan incassadas per concessiuns da radiocomunicaziun ch'èn destinadas a la diffusiun da programs da radio e televisiun concessiunads tenor la LRTV²⁷.

³ Sch'ina frequenza na po betg mo vegnir utilisada per la diffusiun da programs da radio e televisiun concessiunads, mabain er per la diffusiun d'auters programs da radio e televisiun e d'autras infurmaziuns, vegn incassada ina taxa da concessiun proporzionala.

^{3^{bis}} Per promover l'introducziun da novas tecnologias da diffusiun tenor l'artitgel 58 LRTV u per mantegnair la diversità da las purschidas en territoris cun in provediment terreste senza fil nunsuffizient, po il Cussegl federal reducir la taxa da concessiun per la diffusiun da programs da radio e televisiun.

²³ CS 784.40

²⁴ CS 784.40

²⁵ CS 784.40

²⁶ CS 784.10

²⁷ CS 784.40

PP
Spediziun postala

Trametter enavos a la controlla
d'abitants da la vischnanca

Recumandaziun a las votantas ed als votants

Il Cussegl federal ed il parlament
recumondan da votar ils 14 da
zercladur 2015 sco suonda:

- Gea a la midada da l'artitgel
constituziunal concernent la
medischina da reproducziun e la
tecnologia da gens sin il sector
uman
- Na a l'«Iniziativa davart ils stipendis»
- Na a l'iniziativa dal pievel «Far pajar
taglias sin iertas da milliuns per
finanziar nosa AVS (Refurma da la
taglia sin l'ierta)»
- Gea a la midada da la Lescha federa-
la davart radio e televisiun (LRTV)

Fin da redacziun:
6 da mars 2015

Ulteriuras infurmaziuns sin:
www.admin.ch
www.parlament.ch
www.ch.ch